

Влада – Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 17 (2019) ♦ Субота, 30 січня 1999 року ♦ Ціна договірна

Цього тижня:

✔ Набрали чинності закони України «Про Державний бюджет України на 1999 рік» та «Про столицю України — місто-герой Київ».

✔ Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко перебував із триденною офіційною поїздкою в Республіці Білорусь.

Разом будувати економічний добробут

Декларацію про співробітництво між Верховною Радою України та Національними Зборами Республіки Білорусь підписано в Мінську в рамках офіційного візиту української парламентської делегації до Білорусі, передає ДІНАУ.

Глава українського парламенту Олександр Ткаченко вважає, що документ стане початком тіснішого співробітництва парламентів обох країн. Серед першочергових завдань, які стоять нині перед обома вищими законодавчими органами, він назвав перегляд законодавчої бази відносин України і Білорусі.

(Закінчення на 2-й стор.).

Офіційно

Демократичний — отже, багатий

У Давосі відкрився щорічний Всесвітній економічний форум. У ньому беруть участь понад тисячу керівників великих компаній, сотні відомих політиків, у тому числі сорок президентів і прем'єрів, Генеральний секретар ООН, голова Єврокомісії. У Давосі також перебуває Президент України Леонід Кучма.

Форум розглядає проблеми подолання азіатської та російської криз, фінансових потрясінь у Бразилії, питання європейської інтеграції. Багато хто з доповідачів відзначає взаємозв'язок між економічними труднощами і браком економічних реформ. Зокрема, президент ФРН Роман Герцог закликав світову спільноту прийняти програму, спрямовану на поліпшення відносин між країнами в XXI столітті. Йдеться про розвиток демократії, захист прав людини, засудження націоналізму, релігійної нетерпимості.

У номер

«Швидкі гроші» — довга відсидка

Харківська облпрокуратура через 2—3 місяці надішле до суду кримінальну справу щодо трастової компанії «Швидкі гроші».

Цю справу вважають за одну з найгучніших, що пов'язані з невиконанням зобов'язань перед вкладниками. Керівництво компанії «Швидкі гроші», котре вело трастові операції, звинувачують у завданні трьом тисячам харківських вкладників збитків на суму, що перевищує 7 млн. грн.

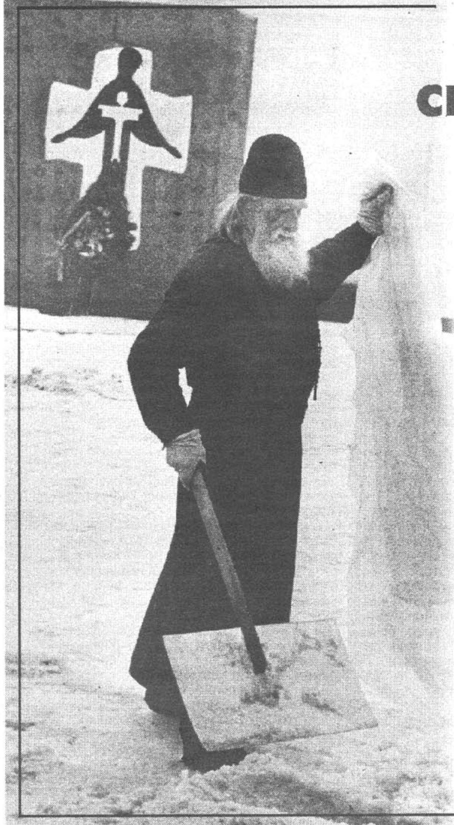
За справою проходить близько 40 «липових» фірм, через які гроші переказували на іноземні рахунки. Нині слідство встановлює рахунки і банки, на які сплівали зібрані в населення кошти, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Кому, як не нам, знати про бідність?

Учора в Страсбурзі завершилася січнева частина цьогорічної сесії ПАРЄ. Одне з останніх питань розгляду — «Економічна ситуація в Росії та Україні». Об'ємна доповідь представників Комітету з економічних справ та розвитку являла собою детальну констатацію й аналіз економічного занепаду двох найбільших держав континенту. Ухвалена асамблеєю резолюція закликає міжнародне співтовариство реально допомогти Україні й Росії перебороти труднощі, досягти розвитку демократій та економічної стабільності.

(Закінчення на 5-й стор.).

Меланхолійна мелодія снігопаду

... Іноді буває, що, розглядаючи фотокадр, ти передусім фокусуєш свою увагу на якихось невідповідностях, і вони здаються тобі веселими. Приміром, самотній генерал смажить собі яєшню. Або, як оце тут, служитель Божий бореться з наслідками снігопаду. Ти зауважуєш, що десниця його тримає лопату, а в лівій руці — якесь підозріле фантастичне покривало, і воно наводить на гріховну думку: либонь, оце те, що лишилося у панотця від спроби спіймати земне щастя. Питаєш подумки: «Що, батюшко, втекла отроковиця?» І посміхаєшся: «У мене теж учора втекла!» Але — стоп! Фотосюжет заміновано. На другому плані помічаєш одну деталь й одразу впізнаєш це місце: Михайлівська площа, пам'ятний знак жертвам 33-го року, порожній кам'яний хрест як символ душ загиблих до народження. Якусь мить тобі ніяково, а потім думаєш: все правильно, весь оцей сюжет — цілісний, і навіть твоя усмішка доречна, бо якби народилися всі оті, кому не дали народитися, вони теж сміялися б і раділи цьому снігопадові...

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

✔ 140-річчя мовознавця Степана Смаль-Стоцького

✔ 1868 року народився громадсько-політичний діяч В'ячеслав Будзиновський — соратник Михайла Грушевського та Івана Франка

✔ 1908 року народився поет Василь Лісняк

✔ 1923 року засновано Державний музей театрального, музичного та кіномистецтва України

30.01

Сьогодні очікуються різке похолодання і снігопад. Будьте уважні!

У номер

✔ Ужгород

Загинули під руїнами власного дому

У селищі Королевому, що на Закарпатті, під руїнами будинку, пошкодженого стихією, загинули Іван Гримут та його зять Михайло Вароді. Вони розбирали те, що залишилося від житла. Глинобитна стіна обвалилася, й Михайло загинув на місці. Лікарі не змогли врятувати життя і його тестю.

Сім'ї загиблих надано матеріальну допомогу.

✔ Херсон

Каховський слід в Австрії

Колектив Каховського заводу електрозварювального устаткування у співдружності з ученими київського однопрофільного інституту імені Є. Патона розробив і успішно впровадив у виробництво чимало зразків найсучаснішої техніки електротехнічного призначення. А нещодавно каховчани відправили рейкозварювальний комплекс «К-900» до Австрії.

— До цієї високотехнічної машини виявили інтерес й інші країни світу, — окреслив найближчу перспективу директор підприємства Ярослав Микитин. — Невдовзі почнемо виконувати замовлення з Канади.

✔ Тернопіль

"Афганці" потребують уваги

У лютому виповнюється 10 років з дня виведення радянських військ з Афганістану.

Зваживши, в яких умовах живуть колишні воїни-афганці, Кременецька районна рада та держадміністрація звернулися з проханням до керівників підприємств, комерційних структур, громадських організацій з проханням матеріально підтримати тих, хто брав участь у цій безглуздій і непотрібній для нашого народу війні.

✔ Львів

Нелегка то робота — воза тягнути з болота

Які кроки повинна зробити нині Верховна Рада, щоб зрушити воза української економіки з трясовини затяжної кризи? Як допомогти підприємствам відродити виробництво? Адже без його відродження годі й думати про наповнення бюджету, а відтак — про розв'язання соціальних питань. Про ці та інші проблеми йшлося під час зустрічей голови Комітету ВР з питань соціальної політики та праці Євгена Марчука з жителями Червонограда. Тим паче, що й проблеми у них і спільні, і водночас різні. Бо, скажімо, на швейній фабриці «Червона калина» вони одні, а на шахті № 2 — інші, але безгрошів'я — спільне.

Власне, таке спілкування, на думку Євгена Марчука, дає змогу визначити пріоритетні напрями роботи найвищого законодавчого органу на період третьої сесії. Все почуте він планує довести до відома народних депутатів, щоб спільно виробити програму діяльності Верховної Ради з максимальним коефіцієнтом корисної дії.

Голова Комітету Верховної Ради зустрівся також з жителями Дрогобича, студентами і викладачами Львівського політехнічного інституту.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Разом будувати економічний добробут

(Початок на 1-й стор.)

Стосовно порушених під час візиту економічних питань, Олександр Ткаченко підкреслив, що більшість нинішніх домовленостей у Мінську знайде своє відображення у документах, які планується підписати в Києві під час візиту Президента Білорусі Олександра Лукашенка, який очікується наприкінці лютого.

У цілому Олександр Ткаченко висловив задоволення підсумком мінського раунду візиту, підкресливши, що погляди України та Білорусі збігаються в економічному і політичному планах.

Українська парламентська делегація побувала в агрокомбінаті «Снов» та відвідала історико-архітектурні пам'ятки міста Несвіжа.

Під час зустрічі з Президентом Республіки Білорусь Олександром Лукашенком глава українського парламенту висловився за розробку синхронного законодавчого поля між обома країнами. Він також порушив питання тіснішого співробітництва трьох слов'янських країн в агропромисловому комплексі, зокрема у сільськогосподарському машинобудуванні, де, за його словами, є великий потенціал.

Зустріччю з Прем'єр-міністром Республіки Білорусь Сергієм Лінгом розпочався другий день візиту Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка до Мінська. Під час зустрічі сторони обговорювали питання економічного співробітництва. Олександр Ткаченко знову підкреслив, що три слов'янські народи повинні бути разом і разом будувати економічний добробут.

Керівник українського парламенту також зустрівся з головою Палати представників Анатолієм Малофєєвим та головою Ради республіки Павлом Шипуком.

У комітетах Верховної Ради України

У телерадіопросторі має правити закон

Звіт Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення Верховної Раді розглянув **Комітет з питань свободи слова та інформації**. Згідно з чинним законодавством нинішній склад Національної ради має скласти свої повноваження, а новоутворений —розпочати роботу. Стан справ у телерадіомовному просторі потребує рішучих принципових кроків. Члени комітету дуже занепокоєні антиконституційними діями виконавчих структур, а саме: створенням державних акціонерних компаній, приватизацією стратегічних національних надбань у сфері телерадіомовлення. Комітет послідовно захищає інтереси держави, звернувшись з поданням до Конституційного суду, а також до вищих посадових осіб, керівників теле-, радіоорганізацій з настійною вимогою дотримуватися Конституції й чинних законів в інформаційній сфері.

Комітет ухвалив план парламентських слухань «Інформаційна політика: стан і перспективи», що мають відбутися 16—18 лютого 1999 року.

«В чужині ... не вмру»

Законопроект «Про іноземного українця», внесений народним депутатом Володимиром Бондаренком, обговорено в **Комітеті з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин**. Він має на меті встановити певні особливості (а точніше —пільги) правового статусу для осіб українського походження порівняно з іншими іноземними громадянами та особами без громадянства, які законно перебувають на теренах України.

Як зазначалося на засіданні, проект пов'язаний зі значними бюджетними витратами, що потребуватимуться після того, як «іноземні українці» виявлять бажання скористатися правом на безплатне отримання вищої освіти. Певні витрати можливі і у зв'язку з медичним обслуговуванням, пенсійним забезпеченням цих осіб, працевлаштуванням. Отже, на думку членів комітету, проект потребує серйозного фінансово-економічного обгрунтування.

Прес-служба Верховної Ради України.

Україна — не провінція Європи

Виступ Івана Чижа, члена Постійної делегації України, голови підкомітету з проблем демографії Комітету ПАРЄ з питань міграції, біженців та демографії, на пленарному засіданні ПАРЄ 27.01.99 р.

Шановний пане Голово! Шановні колеги!

Хотів би висловити подяку доповідачам, Комітету з питань моніторингу в цілому за велику роботу, проведену з підготовки доповіді по Україні.

Як представник опозиції в національному парламенті, а я належу до Соціалістичної партії, маю відзначити багато точних і справедливих оцінок ситуації в Україні. Неприємно, звичайно, визнавати факти невиконаних зобов'язань чи порушень основоположних принципів Ради Європи, які є ще в нашій державі. Але факти — річ уперта.

Безсумнівно, Україна повинна виконати взяті зобов'язання. Переконаний, вона їх реалізує, для цього лише потрібні певний час та певні умови.

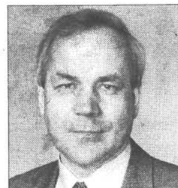
Разом з тим, на моє переконання, і в цій доповіді, і в інших документах Асамблеї колеги не до кінця точні та щирі. Чомусь акцент весь час робиться на шостий протокол та смертну кару, яка, нагадаю, не вчиняється з винесених вироків два роки поспіль.

Це зобов'язання, звісно, важливе. Але коли йдеться про долю кількох сотень злочинців і двох мільйонів громадян, котрих втратила наша держава за останні роки внаслідок так званих реформ, то я на боці цих мільйонів, доля яких нас не може не хвилювати передусім.

ПАРЄ має заявити своє ставлення до курсу економічної, соціальної, духовної руйнації, яка, власне, і є причиною усіх катаклізмів, що спіткали нашу державу. Не бідкатися з приводу «недостатності реформ» в Україні, а вдарити в усі дзвони, щоб спинити це руйнування. Про це я кілька разів говорив, починаючи з 1995 року, в цьому високому зібранні. Цим була продиктована ініціатива колишнього голови нашого парламенту, лідера Соціалістичної партії України Олександра Мороза щодо проведення своєрідного «Гельсінкі-2» для вироблення нової стратегії співпраці на європейському континенті, яка враховувала б нові реалії. На жаль, ці пропозиції зігноровано.

Безперечно, ми в Україні добре бачимо головні больові точки. Держава перебуває у всеосяжній кризі. Влада не виконує основних функцій: гарантовані в Конституції і законах соціальні потреби людей насправді не забезпечено. У нас мільйони працюючих багато місяців не отримують мізерної платні, а непрацюючі —соціальної допомоги і пенсій. Люди не можуть отримати своїх заощаджень, розміщених у державних банках. Скорочуються і стають часто недоступними охорона здоров'я і освіта...

Розуміючи, що бідність переважної маси людей формує стійке негативне ставлення до їхньої діяльності, владні структури шукають обхідні, далекі від демократії шляхи, щоб утримати політичну владу. Про це справедливо сказано в доповіді: утискуються свободи, вчиняються кроки до засобів масової інформації на недопущення опозиції, ЗМІ монопольно перебираються до рук виконавчої владою через зміну системи управління. Триває створення конфліктних ситуацій щодо законодавчої гілки влади та представницьких органів (рад). Сьогодні — наступ на депутатський імунітет з тим, щоб зробити депутатів «кишеньковими». Це може мати великі негативні наслідки під час президентських виборів восени нинішнього року.

Отже, ще один висновок полягає не у відсутності чи недостатній кількості законів, а в їх ігноруванні, недотриманні виконавчою владою.

І, нарешті, останнє. В Україні насправді стільки проблем, що доповідачам не варто було спеціально конструювати доповідь винятково на негативі. Не треба подвійних стандартів. Для чого навіть у невеличкій частині параграфа 2 замість терміну «Асамблея вітає», що вживався до інших держав, стосовно яких здійснювався моніторинг, вживати нейтральне «Асамблея визнає»? Чому забуто ряд основоположних документів, прийнятих в Україні, зокрема Конституцію Криму і т. д.?

Україна — не провінція в Європі. Це потрібно усвідомити всім. Ми — велика держава і неодмінно станемо такою, якщо з допомогою Ради Європи захистимо права і свободи людей, розвинемо справжню демократію, не допустимо волюнтаризму та тоталітаризму.

Не може бути й мови про можливе відлучення України від Ради Європи. А ті, хто наполягає на санкціях проти України, повинні усвідомлювати свою особисту відповідальність за наслідки. 50-мільйонна держава може стати резервацією грубого насилля над свободою, що буде найвищою ганьбою для всієї європейської спільноти. Це, звичайно, неприпустимо. Тому пропоную ряд поправок на уточнення рекомендацій та прошу вилучити з тексту погрозу щодо повноважень парламентської делегації і перебування України в Раді Європи.

Дякую.

Україна
Центральна виборча комісія
ПОСТАНОВА
м. Київ
27 січня 1999 року
№5

Про скасування постанов Центральної виборчої комісії щодо проведення виборів народного депутата України замість депутата, який вибув, в одномандатному виборчому окрузі № 78, Запорізька область

У зв'язку з тим, що в Державному бюджеті України на 1999 рік не передбачено коштів на фінансування виборів народних депутатів України замість депутатів, які вибули, відповідно до частини п'ятої статті 11 та пункту 32 статті 14 Закону України «Про Центральну виборчу комісію» і пункту 27 статті 11 Закону України «Про вибори народних депутатів України», Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Скасувати постанови Центральної виборчої комісії від 2 грудня 1998 року № 552 «Про призначення виборів народного депутата України замість депутата, який вибув, в одномандатному виборчому окрузі № 78, Запорізька область»; від 16 грудня 1998 року № 562 «Про календарний план основних організаційних заходів щодо підготовки та проведення 14 березня 1999 року виборів народного депутата України замість депутата, який вибув, в одномандатному виборчому окрузі № 78, Запорізька область» та від 29 грудня 1998 року № 574 «Про кошторис витрат на підготовку і проведення 14 березня 1999 року виборів народного депутата України замість депутата, який вибув, в одномандатному виборчому окрузі № 78 (Запорізька область)» до забезпечення фінансування виборів народного депутата України замість депутата, який вибув, в одномандатному виборчому окрузі № 78.

2. З метою забезпечення конституційних виборчих прав громадян звернутися до Верховної Ради України про невідкладне вирішення питання щодо фінансування в 1999 році повторних виборів та виборів замість депутатів, які вибули.

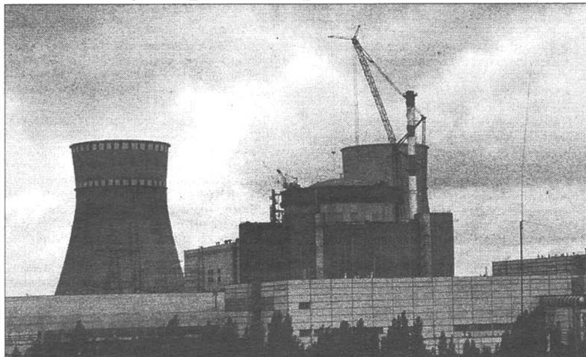
3. Цю постанову надіслати Запорізькій обласній раді та опублікувати в газеті «Голос України» і в місцевих засобах масової інформації в межах виборчого округу № 78.

Голова Центральної виборчої комісії М. РЯБЕЦЬ.

Відлучення України від РЄ — ганьба для Європи

Атомні станції зустрічали новий рік у грудні, перевиконавши план виробництва електроенергії

Проте, загалом енергогенеруючі потужності України спрацювали гірше, ніж за попередні осінь та зиму. Разом було вироблено 171,8 мільярда кіловат-годин електроенергії. На частку теплових станцій припадає 77,3 млрд. кВт/год, гідроелектростанцій — 15,9 млрд. кВт/год, промислових станцій підприємств — 3,4 млрд. кВт/год електроенергії.

АЕС виконали річне планове завдання ще 25 грудня, виробивши 75,237 млрд. кВт/год, що становить 43,8% загального обсягу. На п'яти станціях експлуатуються енергоблоків потужністю 12,8 ГВт. Два блоки потужністю 2 ГВт нині перебувають у плановому ремонті. 1997 року атомні станції виробили 79,473 млрд. кВт/год, теплові та гідроелектростанції Міненерго — 92,834 млрд. кВт/год. Сумарна встановлена потужність енергогенеруючих підприємств минулого року становила 49,399 тис. мегават, у тому числі теплових станцій —31,972 тис. МВт, АЕС — 12,818 тис. МВт, ГЕС — 4609 МВт. У грудні АЕС виробили 6,789 млрд. кВт/год електроенергії, що перевищує планове завдання на 3,8%. За міжнародною шкалою INES тоді ж було зафіксовано 5 подій, які класифікували найнижчим «нульовим» рівнем. Вони не становили загрози для персоналу, населення і довкілля.

За повідомленням агентства «Інтерфакс-Україна», будівництво власних сховищ відпрацьованого ядерного палива (СВЯП) обійдеться нашій країні в п'ять разів дешевше, ніж вивезення і зберігання в Росії, тим більше, що виникли складнощі з ввезенням на територію Красноярського краю. Губернатор Олександр Лебедь вважає, що зберігання оплачується українською стороною за значно заниженими розцінками. У свою чергу перший заммініістра енергетики України і голова департаменту з питань ядерної енергетики Михайло Уманець називає безпідставними вимоги заборонити ввезення і збільшити платню за зберігання ядерних відходів. Світові ціни, на яких наполягає красноярський губернатор, враховують переробку відходів ядерного палива і передбачають повернення всіх корисних речовин, виділених під час переробки. На красноярському підприємстві цього не роблять і узгоджена ціна в розмірі 103 млн. доларів за приблизно 800 ядерних зборок, що виділяють тепло, на думку М. Уманця, «цілком відповідає витратам підприємства».

Водночас на Запорізькій АЕС уже повністю готова транспортна система і технології зберігання відходів ядерного палива. Українські підприємства виготовляють для цього спеціальні металобетонні контейнери. Відповідні сховища, за словами М. Уманця, можна розробити і на інших АЕС. Для цього, за попередніми розрахунками, потрібно близько 100 млн. доларів, що практично дорівнює сумі збільшених російських розцінок за два роки.

А поки що Україна може відправити відпрацьоване паливо до Англії чи Франції (є пропозиції) з наступним поверненням продуктів переробки до країни. Лише дві держави в світі мають потужності з переробки відпрацьованого палива. Решта країн, що експлуатують АЕС, зберігають його на своїх територіях.

Огляд підготовлено департаментом зі зв'язків з громадськістю НАЕК «Енергоатом».

Чорнобиль – наш МММ?

У «Голосі України» № 244 від 19 грудня 1998 року в полемічних нотатках «Поговорити завжди є про що. Приміром, про Чорнобиль» було зроблено спробу привернути увагу суспільства до того, що в навколишньому середовищі України є багато інших чинників, які впливають на стан здоров'я людей не менше, ніж Чорнобиль — улюблена цяцька «захисників генофонду» українського народу. Редакція запросила взяти участь у дискусії. Вважаю, що в мене є підстави викласти свою точку зору щодо порушеного питання.

Так сталося, що в питанні радіаційного захисту населення України з часом виникли подвійні стандарти.

Перший, загальновідомий і загальноприйнятий, стандарт — неперебільшення дози 1 мЗв/рік — спрямований на забезпечення захисту життя, здоров'я і майна людей від негативного впливу іонізуючих випромінювань, спричинених практичною діяльністю, а також на випадок радіаційних аварій на підприємствах атомного технологічного циклу.

Практично цей стандарт реалізований в Законі України «Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань» (№ 15/98-ВР від 14 січня 1998 р.) і відповідає вимогам світового рівня (загальновідома 7-берна концепція).

Другий, де-факто прихований, стандарт —неперебільшення дози 5 мЗв/рік — спрямований на захист життя і здоров'я людини від негативного впливу іонізуючих випромінювань, спричинених природними джерелами опромінювання, передусім наявністю радіоактивного газу — радону — в житлових приміщеннях.

Як відомо, людина в Україні (до 26 квітня 1986 р. і тепер) отримувала від природних і техногенних джерел випромінювання в середньому 5,2 мЗв/рік, в тому числі 70 %, тобто 3,5 мЗв/рік, від радону. Але широкому загалу це майже не відомо!

За санітарно-гігієнічними регламентами НРБУ-98 в житлових приміщеннях допускається концентрація радону 100 Бк/куб. м, тобто близько 6 мЗв/рік. Результати досліджень 1992—1998 рр. по науково-практичній програмі «Радон» свідчать, що на теренах значної частини країни, особливо там, де до поверхні землі близько підходять граніти, в тому числі в постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС регіонах, зазначена межа в багатьох випадках значно перебільшується, сягаючи в окремих районах 9 мЗв/рік, населених пунктах — 15 мЗв/рік, будинках — 50 мЗв/рік.

Це, передусім, південні частини Житомирської і Київської областей, Вінницька, Кіровоградська області та інші. Фактично щодо радіаційного захисту людини від впливу радону діє 35-берна концепція!

Тож хіба можна надалі погоджуватися з байдужістю в питаннях радіаційного захисту людини від впливу цього радіоактивного газу? Тим паче, що в деяких районах Житомирщини і Київщини дозові навантаження за рахунок радону в десятки разів перевищують чорнобильську «добавку». В Європі, США і Канаді питання радону було вирішено до 1990 року і лише після цього прийнято Публікацію Міжнародної комісії радіаційного захисту (МКРЗ) № 60 щодо застосування як більш прогресивної і гуманної відомої широкому загалу 7-берної концепції.

В Україні радонова проблема до цього часу досліджувалася лише фрагментарно. Публікація МКРЗ № 65 (1993 р.) стверджує, що застосування вимог Концепції МКРЗ № 60 без урахування впливу природних джерел випромінювання і, передусім радону, в житлових приміщеннях є ненауковим, тому — неприпустиме. **Радіаційний захист від радону — справа честі кожного вченого, фахівця.**

Третій, чорнобильський, стандарт — неперебільшення дози 0,5 мЗв/рік. Формально, за національною Концепцією 1991 року, в справі захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи діє так звана 7-берна концепція, тобто неперебільшення додаткової, понад доаварійний рівень, дози опромінення 1 мЗв/рік, побудована на вимогах Публікацій МКРЗ № 60. Але дефакто, відповідно до розроблених законів України, пов'язаних з Чорнобильською катастрофою, з введенням в них 4-ої зони посиленого радіоекологічного контролю (від 0,5 до 1 мЗв/рік), діє вже 3,5-берна концепція! Як відомо, її поява є суто політиканським феноменом і жодного стосунку до радіаційного захисту не має. А четверта зона — це майже 2/3 всієї постраждалої території і її населення. Таке собі невеличке «перебільшення».

Зрозуміло, що потрійні стандарти в радіаційному захисті населення України неприпустимі. Тому, як на мою думку, можна подати деякі пропозиції щодо подальшого опрацювання проекту нової концепції.

По-перше, рекомендувати Верховній Раді України внести відповідні зміни в законодавство, привести зонування радіоактивно забруднених внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС територій України у відповідність до вимог всесвітньо визнаної 7-берної концепції, тобто **до радіоактивно забруднених територій відносити лише такі, де є додаткові дози більш як 1 мЗв/рік.**

По-друге, треба вважати надзвичайним станом перебільшення в житлових приміщеннях населених пунктів дози 5 мЗв/рік за рахунок радону. Тому потрібно запропонувати урядові і МНС розробити та впровадити державну програму «Радон» з запобігання переопромінення населення України від джерел природного походження.

Треба також рекомендувати НКРЗ України, Верховній Раді і урядові України відмовитися від потрійних стандартів в науковому і практичному впровадженні радіаційного захисту населення і затвердити єдину національну Концепцію радіаційного захисту населення України від джерел випромінювання і природного, і техногенного походження.

У зв'язку з принциповими розбіжностями в поглядах певних кіл на вирішення зазначеного питання варто рекомендувати Верховній Раді і урядові України звернутися до Ради Європи, парламентів постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи держав — Білорусі і Російської Федерації, з проханням допомогти здійснити міжнародну експертизу проекту національної Концепції радіаційного захисту населення України.

Однак постає питання, так чому ж в нас така «неповага» до радіаційного захисту населення від природних джерел випромінювання (передусім радону) і така надзвичайно прискіплива увага до захисту від впливу радіоактивного забруднення чорнобильського походження?

На превеликий жаль, Чорнобиль, разом зі згадками про голодомор-33, ГУЛАГ тощо, був вдало використаний певними політичними силами як інформаційно-психологічна дубинка для руйнування «злочинної» КПРС і «тоталітарного, імперського» СРСР. Справу було вирішено в серпні і грудні 1991 року, але ця «дубинка» продовжує трощити свідомість і підсвідомість народу. Чому?

Як сказав не один класик, пошукайте економічний інтерес. Відомо, що видатки на подолання чорнобильського лиха майже дорівнюють видаткам на утримання Збройних сил України, або на забезпечення правоохоронної діяльності. Якщо приймемо суму чорнобильських видатків за 100 %, то відповідні видатки на решту — екологію — становлять лише 3 %, надзвичайні ситуації — 4 %, охорону здоров'я населення — 30 %.

Чорнобильський фонд використовується таким чином (попередні дані за 1998 рік): соціальний захист —68 %, державні капітальні вкладення — 15 %, утримання зони відчуження — 8 %, самостійне переселення — 4 %. Інші видатки — 6 %, в тому числі наукове забезпечення робіт — 4 %.

Зрозуміло, той, хто розподіляє і використовує ці кошти, стоятиме на смерть за продовження такого привілею ще й до 3000 року! Коли ж справа природним шляхом підійде до зникнення останнього чорнобильського атома, зацікавленими кланами буде зроблено держзамовлення найманцям-науковцям призупинити радіоактивний розпад, помістити цей останній атом в скляний саркофаг, щоб щороку, з використанням заангажованих «патріотичних» ЗМІ, 26 квітня проводити чорнобильські «дні скорботи» та дурити у такий спосіб свій обезолений народ.

Отож питаю: знайдуть у собі сили наші державні мужі і наше вимучене суспільство усвідомити цю штучно сконструйовану віртуальну чорнобильську реальність і спрямувати справжній крок у правильному напрямі для розв'язання проблеми по правді і по совісті? Та хіба чують...

Юрій СОЛОМАТІН,
експерт Міжвідомчої комісії радіаційного контролю.

У питанні радіаційного захисту населення України існують потрійні стандарти...

Православні орієнтири у кризовий час

Світова спільнота відчуває втрату чітких орієнтирів подальшого розвитку, не в змозі впоратися з глобальною кризою економіки

Запитання тижня

Як православ'я може протистояти системній кризі світового постіндустріального суспільства, глобальної економіки і державних інституцій влади? Це питання обговорювали нещодавно в Одесі на Міжнародній конференції Європейської Міжпарламентської Асамблеї Православ'я (ЄМАП). З доповіддю виступив заступник Голови Верховної Ради України Віктор Медведчук.

Наголосивши на ролі православ'я в Європі, В. Медведчук торкнувся питань економічного становища в Україні, назвав заходи з виведення країни з кризи.

Учасникам конференції з 15 країн Європи В. Медведчук також передав усне привітання від Президента Леоніда Кучми і зачитав привітання Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка.

У своєму зверненні глава парламенту зазначив важливість турботи про долю людства, і надто християнських народів Східної Європи, які вже відчули на собі глибоку кризу.

Зачитувалися і привітання керівників інших країн. У них також лунала тривога за духовний стан, моральні пріоритети народів однієї віри. Усі слов'янські країни дуже важко переживають своє державне становлення, порушується політична стабільність у десятках країн. Зазначалися побажання мінімізувати наслідки глобальних економічних потрясінь, подолати негативні наслідки настання бездушної і раціонально-холодної постіндустріальної доби, уникати кризи довіри до інститутів держави.

Найактивнішу участь у підготовці та проведенні конференції брали члени делегації Верховної Ради України — народні депутати Ніна Марковська, Катерина Самойлик, Олександр Чародєєв та інші.

Дуже важливим був виступ депутатів із Югославії про нову планетарну релігію, яку нав'язують світовій спільноті. Для досягнення цієї мети використовують різноманітні методи, аж до агресії. Проти Югославії, зокрема, застосовуються несправедливі санкції, здійснюється тиск світових сил на малий народ, який завжди провадив лише оборонні війни за своє існування.

Тільки встановлення міцних зв'язків і співробітництва між православними народами у всіх сферах — єдиний шлях опору гегемонії і збереження нашого національного, духовного, культурного, інформаційного і життєвого простору.

Конференція поділяє тривогу православної спільноти Молдови та Естонії у зв'язку зі спробами ззовні та зсередини розколоти Православну Церкву Молдови та Православну Церкву Естонії, що не припиняються. Конференція звернулася до найвищих ієрархів церкви із закликом використати свій авторитет для збереження канонічних церковних структур у Молдові та Естонії.

В ухваленому комюніке з підсумків конференції зазначено, що світова спільнота відчуває втрату чітких орієнтирів подальшого розвитку, не в змозі впоратися з глобальною кризою економіки.

Криза найбільше зачепила економіки Східної Європи, які надто залежать від світового ринку, іноземних позик та інвестицій, мало спираються на власні джерела розвитку.

Однією з головних причин ситуації, що склалася, є втрата у країнах поствізантійського спадку традиційно сильної і провідної ролі держави у функціонуванні національних економік, соціальному захисті населення, розвитку культури, освіти, духовних основ життя народів православної традиції.

Учасники конференції зазначали потребу зміцнення відносин церкви і держави без порушення конституційних засад світського характеру державного устрою.

Слід також шукати власні шляхи виходу з глухих кутів споживацького суспільства і пасток масової культури, в яких опинилися наші народи і країни останніми роками. Важливо й зміцнювати зв'язки між нашими країнами.

У зв'язку з 2000-літтям Християнства, що наближається, особливо наголошувалося на потребі зміцнення всеправославної єдності, підвищення ролі ЄМАП.

Валентин НЕДРИГАЙЛО,
головний консультант Комітету ВР у закордонних справах і зв'язках з СНД.

На знімку: учасники конференції.

З надією та сподіваннями

Перспектива тижня

У Малому Маріїнському палаці відбувся брифінг членів представництва німецької економіки в Україні.

Посол ФРН пан доктор Гайкен, пані Рау та доктор Фрібер відповіли на запитання журналістів.

Наголошувалося, що уряд Німеччини приділяє велику увагу стосункам з Україною і свідченням того є проведений торік форум «Агроконтакт-98». Наступний відбудеться у Дрездені цього року. У ньому візьмуть участь підприємства, що працюють на українському ринку. Серед них відомий в усьому світі концерн «Сіменс», який організував дочірню компанію «Сіменс-Україна», та підприємство «Укрмедтелеком», яке започаткувало виробництво рентгенівських апаратів.

Від того, який буде інвестиційний клімат в Україні, залежить подальше україно-німецьке співробітництво. Висловлено надію, що політика реформ продовжуватиметься і «Україна нарешті запровадить ринкову економіку».

Віталій КРАСНЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

На знімку: посол Німеччини Ебергард Гайкен та представник німецької делегації пані Карін Рау.

Завдання у бригади «термінової допомоги» — фінал і кубок

Футбол тижня

У четвер київські динамівці провели на Кіпрі контрольний матч зі своїми московськими одноклубниками. Кияни виграли — 1:0. Переможний гол забив Гусин.

Одразу ж зі стадіону сім гравців — Шовковський, Ребров, Шевченко, Белькевич, Ващук, Каладзе і Головко — разом з Валерієм Лобановським вилетіли до Москви. Головка було включено до складу бригади «термінової допомоги» через травму Лужного. Завдання перед динамівською чудовою сімкою поставлено складне: перемогти у другому півфінальному матчі Кубка Співдружності московський «Спартак», аби ще раз зіграти з цим клубом у фіналі.

Півфінальний матч «Спартак» — «Динамо» завершився вчора, коли цей номер газети було здано до друку. Та ми всетаки сподіваємося, що під проводом Валерія Лобановського киянам пощастило пробитися до фіналу. Головний матч Кубка Співдружності відбудеться вже в манежі спорткомплексу «Олімпійський», який вміщує 30 000 глядачів. Ну, а ми зможемо спостерігати за його перебігом завтра на телеканалі «Інтер».

Футболісти «Динамо», які залишилися на Кіпрі, вчора провели ще один контрольний матч з московським «Торпедо-ЗІЛ».

Свисток до законного забігу

Київрада запропонувала парламенту провести 28 березня ц. р. вибори міського голови столиці

Старт тижня

Прес-конференція голови Київської міської держадміністрації та Київради Олександра Омельченка з нагоди набрання чинності Закону «Про столицю України місто-герой Київ» перетворилася в першу передвиборну акцію. Адже пан Омельченко не приховував і не відмовлявся, що балотуватиметься на посаду міського голови Києва на майбутніх виборах, які Київрада запропонувала парламенту провести 28 березня.

Закон про столицю керівництво Київради і адміністрації сприйняло «на ура». І намагалося «заразити» своїм настроєм усіх представників мас-медіа. Ті, у свою чергу, навіть незважаючи на запропонований скромний фуршет, поверталися у запитаннях до прози. Наскільки вдало виписано в законі про столицю повноваження місцевого самоврядування в Києві? Чи буде місцева влада сильною? Чи...

За словами О. Омельченка, ідеального закону не може бути не лише в нашій державі, а й в усьому світі, і лише життя підтвердить його реальність. Головний «козир» прийнятого закону, на погляд нинішнього керівника Києва, — це значні додаткові фінансово-економічні ресурси для розвитку столиці з державної кишені і право розпоряджатися власними ресурсами (стаття 19). Саме за цю статтю «стояли стіною» під час обговорення в сесійній залі парламенту і присутнє керівництво Києва, і депутати, котрі його підтримували. Саме вона викликала основні дискусії. «Є високі чиновники, у яких тремтіла рука. Але це справедлива стаття. У ній все обгрунтовано», — наголосив О. Омельченко.

Що сприятиме реалізації закону про столицю, а що заважатиме? — запитували журналісти. О. Омельченко вбачає загрозу у переоцінці чи, навпаки, недооцінці можливостей міської влади в Києві, у втраті перед виборами на кілька місяців керованості таким складним комунальним господарством: «Це було б помилкою».

За законом Київ, поки що єдине місто в Україні, матиме статут територіальної громади (стаття 5). Міськрада вже розробила його проект, який планує затвердити в лютому разом із бюджетом столиці. Дату проведення виборів міського голови та їх кошторис може визначити лише Верховна Рада своєю постановою. День 28 березня виник не випадково: саме тоді минає рік, як депутати Київради набули офіційного статусу.

До виборів обмаль часу. Бажаючих позмагатися за місце за кермом столиці не бракуватиме. І Олександрові Омельченку, котрий нині є головою Київради, будучи обраним не мешканцями Києва, а на сесії, доведеться на рівних, разом з усіма претендентами здобувати завітні голоси. Втім, хоча О. Омельченко і запевнив журналістів, що на виборах не займатиметься «рекламою власної персони», стартові позиції та «умови забігу» в них різні.

Юліана ШЕВЧУК.

Хроніка тижня

А Кучма проти...

Президент України Леонід Кучма повернув до Верховної Ради Закон «Про звернення до Конституційного суду про відповідність законопроектів про внесення змін до Конституції вимогам статей 157—158 Конституції».

«Швидка» на селі — вчасно

Президент України Леонід Кучма підписав указ «Про заходи щодо поліпшення умов функціонування закладів охорони здоров'я у сільській місцевості».

Як повідомили агентству «Інтерфакс-Україна» в прес-службі Президента, документ, зокрема, передбачає протягом 1999—2000 років забезпечити медичними кадрами центральні районні та дільничні, сільські амбулаторії і фельдшерські пункти, кожну дільничну лікарню санітарними автомобілями підвищеної прохідності. Згідно з указом, мають бути вирішені питання щодо пріоритетного фінансування будівництва чи купівлі квартир (будинків) для дільничних лікарів, у тому числі через надання для цього цільових пільгових довгострокових кредитів.

Окрім того, треба вжити заходів щодо забезпечення ліками за пільговими рецептами інвалідів, ветеранів війни, дітей, людей похилого віку, які проживають у сільській місцевості.

Указом передбачаються відповідні кроки з погашення протягом 1999 року заборгованості у заробітній платі працівникам засадів охорони здоров'я.

Указом Президента України

за визначні трудові досягнення у розвитку металургійної промисловості нагороджено відзнакою Президента України «Герой України» з врученням ордена Держави САЦЬКОГО Віталія Антоновича — голову правління відкритого акціонерного товариства «Запорізький металургійний комбінат «Запоріжсталь» імені С. Орджонікідзе».

Вимушені канікули

Розпорядженням чернігівського міського голови Віталія Косих призупинено навчання в усіх школах міста. Вимушені канікули у зв'язку з епідемією грипу триватимуть до 7 лютого. Щодня в місті зростає кількість інфікованих — в середньому на 1000 осіб.

Кияни, готуйтеся до виборів!

Кому, як не нам, знати про бідність?

Проблема тижня

(Початок на 1-й стор.).

З Росії на слухання приїхала і виступила віце-прем'єр Валентина Матвієнко. «Це свідчить про вашу зацікавленість роботою нашої асамблеї, про повагу до неї», — розсипав росіянці компліменти головуючий. Від українського уряду не було нікого. Це виглядало трохи дивно після розгляду напередодні питання щодо виконання Україною своїх зобов'язань і численних запевнень української сторони про зацікавленість у співпраці з Радою Європи. Втім, члени української парламентської делегації інтерес до дискусії виявили.

Іван ЧИЖ у виступі заявив: «На прикладі України підкреслюю, що головною економічною проблемою для нас є розвалене виробництво. Валовий внутрішній продукт скорочується постійно і вже зменшився принаймні вдвічі порівняно з 1990 роком... Ситуація в нас висвітлює бездонну глибину трагедії простої людини —трудівника. Держава кинула його напризволяще, без оплачуваної роботи і засобів для існування...»

Від України виступив також **Анатолій РАХАНСЬКИЙ.** «Учителям, лікарям, пенсіонерам затримують виплату грошей на 3—12 місяців, — заявив він. — Водночас люди мають платити за комунальні послуги, навчання, лікування. А більшість авторитетних фінансових організацій пропонують свої послуги з надання фінансової допомоги, нерідко висуваючи кабальні умови — і економічні, і політичні».

По завершенні дискусії з економічних ситуацій в Україні та Росії кореспондент «ГУ» попросив прокоментувати її депутатів ВР.

Борис ОЛІЙНИК, глава української делегації: «Здається, члени асамблеї починають розуміти наші внутрішні проблеми — раніше вони не могли ніяк «вмонтуватися», збагнути, як це люди по року не отримують заробітну платню. Але тепер уже зважають на ситуацію. А реформи не йдуть, бо нам запропонували модель так званих цивілізованих держав і хотіли вживити її до нашого грунту. Це глибока помилка, і ми їх попереджали. Щодо відсутності на слуханнях представників українського уряду, то кілька місяців тому ми, в установленому порядку, поінформували верхівку парламенту, що на це слухання збирався їхати російський прем'єр Примаков, і, як прийнято, в кінці документа написали — «ваше рішення...». На жаль, відреаговано не було. Кілька днів тому Анатолій Матвієнко запитав про це у прем'єра Пустовойтенка, і той каже: «Уперше чую». Така непоінформованість дивує... З іншого боку, я не бачу тут чогось особливого — можливо, в Києві подумали, що будуть неприємні слухання і не захотіли приїздити»...

Анатолій МАТВІЄНКО: «Доповідь з обговореного питання та її висновки підготовлено достатньо змістовно. Хоча обговорення в цілому таким глибоким не було — і через обмаль часу, і тому, що більшість промовців, крім представників Росії й України, сприймали ситуацію за моделлю того, що вони мають у власних державах. Але ухвалена резолюція, звичайно, привертає увагу західних фінансових кіл до перегляду сьогоднішніх або вчорашніх поглядів на Україну. Є багато цікавих ідей, вартих осмислення... Я не бачу ніякої трагедії в тому, що були відсутні представники уряду. Хоча, безперечно, з огляду на присутність російського віце-прем'єра, доцільною була б присутність і нашого. Як мені відомо, це була ініціатива самих росіян. А Україну щодо цього до уваги завчасно не поінформували. З іншого боку, не можна робити все в останню хвилину, поспіхом — за протоколом ініціативу мають внести заздалегідь, щоб надали слово. Було б недоречно, якби хтось із наших віце-прем'єрів приїхав і представник Росії мала б слово, а він ні».

У ПАРЄ відбулися ще одні слухання, які перегукувалися з попередніми і мали стосунок до України: «Європа проти бідності і соціальної дискримінації». Іван Чиж у своєму виступі наголосив на відсутності у стінах ПАРЄ «чесної і відвертої критики панівної соціально-економічної моделі»: «Якщо це капіталізм з його так званими ринковими регуляторами, якому співають панегірики скрізь, то чому на порозі тисячоліть треба рятувати світ від бідності?.. Хіба, крім двох-трьох десятків відносно благополучних країн світу, інші, а це понад сотню, не живуть за законами капіталізму?»

Під час дискусії виступив також Василь Костицький. Він у своїй промові пов'язав проблему боротьби з бідністю на нашому континенті зі створенням Європи без кордонів і розподільчих ліній.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Страсбург.

Конкурс тижня

Старече хвороба дежавю в монументалізмі

У столичному Будинку художників проходив другий тур Всеукраїнського відкритого конкурсу на кращий ескізний проект монумента Незалежності в Києві. Цей етап приніс спустошеність, ніби після карколомного долання гори. Стільки зусиль, стільки витрат таланту!.. Канонада суджень — під час дебатів журі та громадського обговорення. Що далі? А далі, даруйте за банальність, тяжко нести — важко кинути. Відступати пізно: позаду... Указ Президента України дворічної давнини саме щодо оголошення цього конкурсу.

Коли йдеться про високу ідею, кепкувати недоречно. Особливо якщо це стосується чергового київського пам'ятника. І не просто пам'ятника, а усім пам'ятникам пам'ятника. Головного пам'ятника на честь головної події — утвердження Державної Незалежності. Монумента, що стоятиме на місці колишнього найбільшого столичного Леніна. Ніколи не дозволила б собі фривольностей. Якби не пригадане твердження Енгельса (хоча цитувати його нині й не актуально): «Чим глибше прихована тенденція, тим це краще для художнього твору». В цьому залі тенденційність випиналася безсоромно.

(Закінчення на 11-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Презентація тижня

Прем'єри під прицілом політологів

Політична історія сучасної України як предмет глибокого дослідження все ще залишається поза увагою аналітиків та експертів. Щоб заповнити цю нішу, Інститут політики розробив новий проект «Державна влада в Україні». Першим у ньому стало інформаційно-аналітичне дослідження «Прем'єр-міністри України», яке днями презентували читацькому загалу.

У книзі наведено біографії прем'єрів, програми діяльності урядів, соціально-економічні показники, викладено громадську думку. Відомо, що нині в Україні працює дев'ятий уряд, який очолює 7-й Прем'єр-міністр (В. Масол та П. Лазаренко очолювали по два уряди). Що ж зроблено цими урядами за попередні роки? Якщо виходити з приросту середньої заробітної плати, то відносно кращі показники були у Є. Марчука (+29 дол.), а найменший середній розмір перевищення видатків над доходами державного бюджету — в Ю. Звягільського (109,8 млн. дол.). Найнижчого середньомісячного рівня інфляції досягнуто за прем'єрства П. Лазаренка (1,2%). Стосовно громадської підтримки дій керівників уряду, то найбільше населення довіряло П. Лазаренку (11,8%). Щодо показника повної недовіри, то тут вивищується нинішній прем'єр В. Пустовойтенко (31,56%).

Якщо проаналізувати законодавчі документи, то є підстави визначити Л. Кучму як Прем'єр-міністра з найбільшими повноваженнями. Однак його соціально-економічні здобутки не відповідають таким повноваженням. Середні показники рівня інфляції та заробітної плати у нього одні з найгірших порівняно з колегами.

З огляду на біографічні дані, досить просто вимальовується і портрет середньостатистичного прем'єра. Це людина 56 років (наймолодший був 43-річний П. Лазаренко, найстарший — 66-річний В. Масол), переважно українець (один росіянин, один єврей), за професією інженер, народився в сільській місцевості Південного або Східного регіону України.

Загалом можна сказати, що зародилася певна традиція на політичному олімпі: прем'єрство як етап до президентства в державі. Проте кожен з прем'єрів ще повинен довести (якщо народ дасть йому цей шанс), що не зовсім вдале прем'єрство не заперечує успішного президентства.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

Київ.

Оголошення

На нашому грунті реформи не приживаються

В'язні темряви

Статистика свідчить: серед сліпих самогубств не буває

Сліпі на вулиці — загадка для зрячих. Як вони знаходять свій будинок? Потрапляють до «свого» тролейбуса? Розплачуються за покупки? А вже те, як вони примудряються працювати, взагалі розумом не збагнути. Причому вражають найбільше не люди творчих професій, а майстри, які виконують унікальні операції за верстатом або займаються ремісництвом вдома. Мабуть, творіння рук сліпих — від складних механізмів до прекрасних картин — плюс уміння орієнтуватися у світі, де й зрячому нелегко, і породило міф про їхню унікальність.

Ставлення до сліпих схоже на ставлення до екстрасенсів. Щось містичне ввижається в цих самітніх постатях, які сумно бредуть серед натовпу. А тим часом, «надприродність» незрячих — здебільшого результат напруженої роботи над собою, щосекундного невсипущого контролю. А не посланий з неба дар.

До зупинки — 40 кроків

Якось на розі вулиці Харитонова та Української автомобіль наїхав на трьох незрячих пішоходів. Сталося це якраз під величезним щитом, що ось уже десять років застерігає: «Обережно, дорогу переходять сліпі!» До щита звикли. А до сліпих ні. Бо у величезному, майже мільйонному Кривому Розі, інвалідів зору, які перебувають на обліку, лише 700 душ. Тому водій був дуже здивований, виявивши під колесами аж трьох сліпих, про існування яких у місті він навіть не підозрював. Один із потерпілих (на щастя, травми були несмертельні) признався, що шок від наїзду автомобіля все-таки не порівняти з тим страхом, який вони щодня відчувають, коли переходять вулицю. Адже про те, що загорілося зелене світло, незрячі здогадуються лише за притихлим гулом машин. Інших орієнтирів немає. Найжахливіше те, що не можна навіть попросити перехожих про допомогу. Адже сліпий не бачить, до кого звертатися!

Така сама проблема — похід до магазину, аптеки, поліклініки. В тому, що сліпі «безпомилково» знаходять туди вхід, ніякої інтуїції. Тільки арифметика. До магазину — 38 кроків, до аптеки — 75, до поліклініки — 140. Тому обличчя незрячих людей на вулиці такі відчужені та зосереджені. Вони лічать. Найменша зміна в довколишньому світі, чи то перекопана дорога, чи банальний ремонт будинку, призводить до збою в їхній системі координат.

Цілий рік інваліди зору, які проживають у Центрально-Міському районі, знаходили вхід до своєї поліклініки за пронизливим рипінням дверей. І раптом завгосп їх змазав. Для сліпих це стало катастрофою.

Але ж бо, здавалося, чого простіше — «озвучити» навколишній світ «маячками» — музичними сигналами, схожими на ті, що їх використовують на виробництвах, де працюють інваліди зору. Встановити їх на найбільш значущих об'єктах соцкультпобуту. Адже для цього не потрібні великі витрати. Та якось нікому це не спадає на думку.

Дорожче від золота

У незрячих — свій світ, своя система цінностей. Це в нас успіх чи неуспіх у житті залежить від зовнішності, освіти, зв'язків і коефіцієнту IQ. А в них усе вирішує його величність Відсоток Зору. Якщо інвалід зору бодай щось бачить, можна вважати, що його поцілував Бог. Рештки зору, що дають змогу розрізняти туманні контури зовнішнього світу, цінніші від шматків золота. Вони дають усе: можливість закінчити вуз, зробити кар'єру, якнайкраще облаштувати особисте життя. Нарешті, мати дитину.

Для багатьох це — болюче питання. В кращому становищі ті, у кого спадковість здорова, хто втратив зір унаслідок нещасного випадку, виробничої травми. Малюки в таких сім'ях народжуються без патологій і стають справжньою опорою для батьків. Інша річ — коли батьки від народження мають не тільки дефекти зору, а й інші пороки розвитку. Завбачивши таку мамочку, лікарі жахаються: негайно аборт! Адже потомство може бути неповноцінним. Але жінки не слухають, ризикують, сподіваючись, що дитині передадуться здорові гени одного із батьків. На жаль, їхні надії справджуються не завжди. Та, дивна річ, батьки не впадають у відчай. І, витрачаючи весь бюджет сім'ї на лікування хворого первістка, трапляється, наважуються на другу дитину!

Логіка тут проста: а раптом ця дитина буде вдаліша? А коли ні, то що ж... Сліпота — ще не кінець світу. Вони звикли до неї, і діти звикнуть...

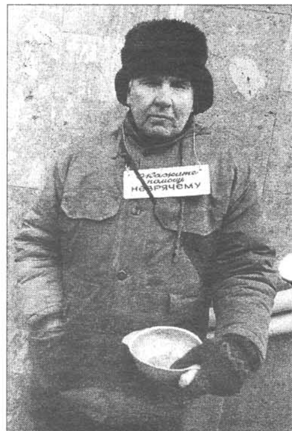
Найбільша журба

Статистика свідчить: серед сліпих самогубств не буває. Маючи таку тяжку фізичну недугу, вони вирізняються дивовижною волею до життя, стійкістю духу, що не дає змоги їм зневіритися навіть у найважчих ситуаціях. Адже безпомічністю незрячих готові скористатися всі кому заманеться: від продавців магазинів до охочих на чужу нерухомість. Але не жорстокосердя зрячих їх особливо засмучує, а байдужість держави, якій вони щосили намагаються бути корисними. Але... «ніхто не цікавиться, про що я думаю, що я можу зробити для своєї країни», — з гіркотою каже 37-річна Оксана. І це не високі слова.

На відміну від своїх цілком здорових, але часто аполітичних співвітчизників, незрячі чудово розбираються в політиці, і голосувати ходять у числі перших. Саме вони втілюють у собі той ідеал громадянина суспільства, про який мріють політики-ідеалісти. І саме вони виявляються найбільш ущемленою частиною цього суспільства.

І річ не тільки в тому, що інваліди не можуть впливати на суспільно-політичне життя країни. Найбільша їхня журба сьогодні — безробіття. Вона не йде в жодне порівняння з безробіттям серед зрячих. У тих є якийсь вихід: перекваліфікуватися, знайти роботу в іншому районі, нарешті, іншій державі. Незрячим усе це недоступно. Тому так важко переживають вони занепад Криворізького навчально-виробничого підприємства Українського товариства сліпих, що давало роботу сотням інвалідів. Тепер життя в ньому ледве жевріє.

Оксана вважає, що їй пощастило. Вона продовжує працювати штампувальницею. Взагалі-то за освітою вона вчитель-філолог, але... «де ви бачили сліпих учителів?» — сумно всміхається моя співрозмовниця. По закінченні вузу, коли стало ясно, що роботу за фахом їй не знайти, вона перевчилася на штампувальницю з металу. Витончена естетка, яка знає кілька мов, досконало володіє грою на роялі, вона, ось уже багато років, одягає на свої музичні пальчики робочі рукавиці і стає до верстата.

... Після зміни Оксана поспішає до клубу, де довго, до темряви, грає на старенькому розбитому піаніно, зволікаючи час, коли треба буде йти додому. Спочатку треба дістатися площі Визволення, потім пересісти на автобус, тоді на тролейбус і, нарешті, пішки через величезний пустир, де немає жодного ліхтаря. Втім, для неї цей мінус вітчизняного буття не має ніякого значення...

«Хоч якась, та перевага», — намагається жартувати вона над своєю сліпотою, напружено прислухаючись до кожного шереху.

Лора КУПРІНА.

Стежка до людей — шлях від біди

Голова Запорізької обласної ради Володимир Березовський не приймає позиції: до біди доріг багато, а од біди і стежки нема...

Самоврядування: рада і територія

Володимиру Березовському — 49-й. Корінний запорожець. Земляки із Великобілозерського району торік обрали його депутатом обласної ради, а на першій сесії ради у квітні — одноголосно і без альтернативи — головою ради. Область він знає, як свої п'ять пальців...

— Володимире Петровичу, нещодавно на привокзальній площі Запоріжжя стояло величезне панно, яке сповіщало гостей: «Запоріжжя — місто машинобудівників, металургів та енергетиків». Говорячи про область, додавали обов'язково — і житниця. Нині нема того щита, та й лідери виробництва змінилися. Про стан справ у сільському господарстві годі й говорити...

— Так, іще п'ять років тому провідна роль у галузевій структурі промисловості належала машинобудуванню —його частка сягала за 28 %, а також електроенергетиці, чорній металургії. Хоча ці галузі серед лідерів і нині (їх спільна частка в загальному обсязі промислової продукції області становить 90,1 %), але на «п'єдесталі пошани» вони помінялися місцями. На чорну і кольорову металургію припадає 44,7 %, електроенергетику — 29,6 %, а частка машинобудування зменшилася до 15,8 %. Завдяки насамперед трудовим колективам підприємств цих галузей наша область входить до п'ятірки лідерів серед регіонів держави, які мають найбільшу питому вагу у зовнішньоторговельному обігу товарів та послуг України.

Висока концентрація промислового виробництва у великих містах області, насамперед у Запоріжжі, створює і свої проблеми. Скажімо, більшості машинобудівних підприємств Бердянська, Мелітополя, Токмака поки що не вдається вийти з кризи, і це вкрай негативно позначається на поповненні місцевих бюджетів. Для всієї області дуже актуальне питання структурної перебудови економіки. З цим мітно пов'язані проблеми зайнятості, екологічної безпеки.

У глибокій кризі, майже як і скрізь в Україні, опинилося за останні роки сільське господарство області. Особливо непокоїть зменшення у 1998 році порівняно з попереднім валового збору зернових та зернобобових культур на 25 %, урожайності — на 3,4 центнера з гектара, значне скорочення через несприятливі погодні умови посівних площ під озимі, фінансовий та економічний стан більшості колективних сільгосппідприємств.

— Чи не стоїть обласна рада осторонь цих проблем?

— Більшість депутатів облради представляють сільські райони й чудово розуміють глибину проблеми. Тож одним із основних напрямів діяльності ради є пошук шляхів виходу з критичної ситуації на селі. Торік рада затвердила програму «Сільське подвір'я», утворила обласний фонд індивідуального житлового будівництва на селі. Щойно, на сесії у січні, ми розглянули хід земельної реформи та стан охорони земель сільськогосподарського призначення. Для розгляду на сесії у лютому готуємо питання про стан справ у агропромисловому комплексі області та перспективи його розвитку. На президії ради вирішено за доцільне запросити на цю сесію не тільки народних депутатів від Запорізької області, а й членів профільного комітету Верховної Ради України.

— Ви сказали про стабільність у регіоні. Які її чинники? І як вони залежать від конкретних дій обласної ради та адміністрації?

— Соціальна стабільність насамперед залежить від економічної стабільності. Звичайно, говорити, що ми її досягли, — передчасно. Але є певні обнадійливі зрушення. Четвертий рік область зберігає позитивну тенденцію зростання обсягів промислового виробництва. Торік показник приросту порівняно з 1997 роком дорівнював 102,2 %.

Є ще один позитивний чинник. Якщо у січні 1998 року 65,5 % підприємств області знизили обсяги виробництва продукції порівняно з попереднім місяцем, то на грудень 1998 року цей показник дорівнював 47,9 %.

Торік в області вдалося стабілізувати ситуацію з виплатою заробітної плати працівникам бюджетної сфери. На жаль, ще маємо проблеми у Мелітополі та Енергодарі.

Дуже великим кроком, спрямованим на поліпшення ситуації в регіоні, став розгляд на сесії ради питання про стан виплати заробітної плати працівникам виробничої сфери. Нас надзвичайно турбує те, що більш як 250 мільйонів гривень заробітної плати не виплачено робітникам, службовцям та колгоспникам підприємств усіх форм власності. А тому обласна рада завжди всіляко підтримує ініціативи виконавчої гілки влади, спрямовані на поліпшення економічної ситуації. Так, сесія схвалила рішення про створення регіонального промислово-енергетичного консорціуму та концепцію антикризової програми Запорізької області.

— А чи відзначаються таким самим конструктивізмом відносини обласної ради з радами нижчого рівня, їх головами?

— Як відомо, вертикалі рад у тому розумінні, до якого ми звикли, не залишилося. Сучасне місцеве самоврядування передбачає досить високий ступінь автономії його органів у вирішенні питань власної компетенції. Місяць тому при голові обласної ради утворено координаційну раду, до якої увійшли керівники органів місцевого самоврядування області. Аналогічні процеси і на рівні районів.

— У рік 60-річчя утворення області «Голос України» бажає вам і всім запоріжцям злагоди і добра, а обласній раді — стати спільним знаменником громад.

— Дякую за підтримку і газеті. Повірте, вона дуже допомагає у наших непростих пошуках виходу з кризи. Певен, корисним для обласної ради буде і «День відкритого листа», який «Голос України» проведе в нашій області у лютому.

Розмову вів Володимир ДУПАК.
Запорізька область.

Тим часом

Старий досвід знадобиться у новому

Учасникам урочистих зборів з нагоди 60-річчя утворення Запорізької області Прем'єр-міністр України Валерій Пустовойтенко представив нового голову обласної держадміністрації — Євгена Карташова. За плечима Є. Карташова майже двадцятилітній досвід роботи на державних постах, а за шість останніх років, протягом яких працював заступником генерального директора із зовнішньоекономічної діяльності ВАТ «Металургійний комбінат «Запоріжсталь», він здобув досвід ринкового господарника. Тепер новому керівникові виконавчої влади області доведеться довести до логічного завершення і обласну антикризову програму, і знайти спільну мову з членами команди адміністрації, і отримати підтримку депутатів обласної ради.

МИР ВАШОМУ ДОМУ!

Сім'я

Слово до читача

Поговорімо про кохання

«Та вони що, з глузду з'їхали? — подумаєте ви. — Яке тут кохання? Тут вдома їсти немає чого. А увечері на вулицю не можна вийти, скрізь рекет, наркоманія, проституція, СНІД, чикатили всілякі!»

А ви ніколи не замислювалися, звідки беруться вбивці, наркомани, повії, сексуальні маніяки? Або просто тихі невдахи, не здатні заробити собі на хліб? З неблагополучних сімей.

Доля людини у більшості випадків закладається в ранньому дитинстві. Все залежить від того, які враження отримає малюк у перші роки або навіть місяці свого життя — чи побачить затишно облаштовану дитячу кімнату чи заплісняву конуру в робітничій «малосімейці», почує музику Моцарта чи мат п'яних батьків. Все визначається тоді, в перші п'ять років життя. Або навіть раніше.

Але ми сприймаємо те, що з нами відбувається, як щось нам непідвладне («на роду написано...»). Ми звикли звалювати відповідальність за наші проблеми на когось іншого.

Неслухняні діти? Винувата школа! Вулична злочинність? Винувата міліція! У родини немає грошей? Винен уряд! Чоловік пішов до іншої? Винна розлучниця! Немає здоров'я? Винні лікарі!

Насправді наше життя таке, які ми самі. І жоден найсправедливіший закон, жодний наймудріший уряд не допоможе, якщо ми не захочемо допомогти собі самі. Наші біди і наше спасіння — в нас самих, у наших сім'ях. Бо це єдине місце, де ми можемо побудувати світ за власною схемою добра і справедливості. Проте часто-густо з'ясовується, що якраз будувати важче за все. А може, спробуємо це зробити разом?

Ми розповідатимемо про добрі родинні традиції і звертатимемося за порадою до фахівців. Розслідуватимемо складні життєві ситуації, допомагатимемо самотнім серцям, що прагнуть кохання, знайти одне одного. Адже на любові тримається все. І не має значення — чи це любов до власної дитини, до кицьки, що скрашує самотність, чи до всього людства... Адже без любові — як?

Лариса КРУПІНА.

Анекдот у тему

У просторій українській хаті після великого застілля просинається подружжя. Чоловік стогне:

— Ой, не можу! Ой, не можу! Дай мені скоріше похмелитися! Ой, скільки було випито!

— Авжеж, випито! Адже батькові справляли сорок днів — от і випито!..

— Шо ти кажеш?! Батькові — сорок днів? Тож-бо я вчора дивлюся — шо це батька немає?!

Сентиментальний репортаж

Осінь патріарха

Поки ми блукали між Клавдієво та Ворзелем, розпитуючи дорогу до Будинку творчості композиторів, усі відпочивальники виїхали. Затишні особняки, з вікон яких ще донедавна лунали звуки музики, були зачинені. Алеї безлюдні. І лише в саду мерзла статуя дівчини, обличчя якої припудрив сніг, та на цямрині колодязя настовбурчила пір'я ворона — схоже, єдина жива істота, що залишилася в цих краях.

Раптом двері в одній з дач відчинилися, і смужка світла виявила присутність людей. Увійшовши до будинку, ми немов потрапили до іншого світу. І мансарда з вічиненим у сад вікном, і дерев'яні східці на другий поверх, і чорний рояль із розладнаним звуком — усе дихало п'янким духом старовини, обіцяючи хвилюючий сюжет. Навіть суп, що булькав на плиті, здавався реквізитом для фільму в стилі «ретро».

Але реальність виявилася набагато прозаїчнішою за намальований уявою сюжет. На плиті варилася не чарівна каша, а звичайнісінька юшка для породистих собак, яких на околиці тьма-тьмуща. Безжалісно викинуті на вулицю колишніми господарями, вони прибилися до дачі, де час від часу відпочиває доктор філософських наук, головний науковий співробітник Інституту філософії НАН України Сергій Борисович Кримський. Та так тут і залишилися.

Патріарх...

...і його муза

Знаний в Україні та далеко за її межами філософ, замість того, щоб усамітнитися й цілком віддатися роботі, надзвичайно серйозно перейнявся «долями» знайд. Годує їх і лікує, влаштовує по знайомих і друзях, вважаючи, що це не по-людському поїхати, покинувши напризволяще хоча б одну тварину. Стараннями Сергія Борисовича та його дружини Інни Омелянівни, доцента Київської консерваторії, шість різномастих бестій уже переїхали «на теплі квартири». Кримські узяли б їх до себе, та не можуть — в їхній київській квартирі вже мешкають п'ять котів та дві собаки, підібрані на вулиці. Як їхній сім'ї на мізерні зарплати вдається годувати таке стовписько, не збагнути. При цьому щодня виділяють і декілька гривень на придбання хліба для дачних собак. Ці дивовижні люди живуть в іншому моральному вимірі...

Наступного дня після поїздки до Будинку творчості композиторів, я набираю номер Інни Омелянівни.

Вона хвилюється за чоловіка. Сьогодні, у Ворзелі, він має зустрічати з електрички свого докторанта, що приїхав на консультацію з іншого міста. Та раптом через сніг поїзди відмінять і Сергій Борисович, не знаючи про це, простоїть на станції цілий день? А він так легко вдягнений і може застудитися...

— Почекає і піде додому, — заспокоюю її я.

— Ну що ви? — заперечує моя співбесідниця на тому кінці дроту. — Якщо він пообіцяв, то чекатиме до останнього, хоч би що сталося...

Уляна КАРПІНСЬКА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Київ—Ворзель—Київ.

Епідемія

Рятуймося!

✓ **Коли** потрібні ліки не по кишені, підвищити імунітет, а значить, протистояти інфекції допоможе настій із часнику: 2—3 зубки подрібнити і залити 50 мл окропу. Одержану проціджену рідину треба закапувати в ніс двічі на день. Коли ви все-таки не вбереглися, натертий на дрібній тертушці часник вдихають по 10—15 хвилин двічі на день. Або п'ють суміш із подрібненої цибулини і гарячого молока.

✓ **Важливо** знати, що грип, на відміну від інших респіраторних захворювань, розпочинається з високої температури (39—40 градусів), сильного головного болю, слабості, болю в очах, м'язах, можливо, і без нежиті. Щоб терміново допомогти організму вистояти в боротьбі з недугою, потрібно при перших ознаках грипу припинити їсти і починати пити: соки, морси, лужну мінеральну воду і, звичайно, потогінні трав'яні чаї. З липи або малини. Добре було б очистити кишечник сольовим проносним (сірчанокисла магнезія).

✓ **Ефективний** також протигрипозний чай: кору верби, квітки ромашки, липовий цвіт, плоди шипшини кладуть порівну. Чайну ложку збору заливають склянкою окропу. Настій вживають тричі на день.

✓ **Температуру** понижують лише високу — понад 38 градусів, бо за помірно підвищеної виробляється інтерферон — засіб, що захищає організм (вбиває вірус). Дуже високу температуру збивають вологими підкисленими обтираннями. Головний біль полегшуватимуть покладені на чоло холодні компреси.

Лілія МАЛИНОВСЬКА.

Мал. Анатолія АНДРЄЄВА.

Яблучко від яблуні

Скажи мені, хто твоє чадо

Їм багато що дається легко і на першу вимогу. Вони не знають, як пахнуть злидні, голод і холод. З дитинства купаються у розкоші й комфорті. Багато хто так думає, дивлячись на заможних і не пригнічених буденними проблемами нащадків відомих політиків, артистів, вчених. Та чи так це насправді? Адже, як відомо, навіть найяскравіший промінь, що освітлює зоряний шлях батьків до слави, висвітлює лише частку сімейної сцени. Тим часом, за затіненими декораціями розігруються інші, невидимі публіці, а часом і самим батькам, комедії, драми, трагедії...

Золота молодь — про них, талановитих і непростих, про любимих нащадків нинішньої еліти розповідатиме рубрика «Яблучко від яблуні». Чим захоплюється Остап Ступка, якими парфумами користується Ірина Блохіна, ким мріє бути син Таї Повалій — Денис, які улюблені страви дочки Анатолія Мокренка — Оксани? Про це і багато іншого читайте на сторінках «Сім'ї».

А. Р.

Анонс!

Малий Митько обожнює микоянівську ковбасу

— Ви себе зараз у Митькові упізнаєте?

— Наталя стверджує, що він — моя копія. Однак, якщо це копія, то мене в ній дещо дратує. Та це справді я.

Він любить пісню варену ковбасу, а я все дитинство провів у мріях про неї. Якось скуштував ковбасу микоянівського московського комбінату, котру тітка дістала. Страшенно смачна ковбаса. Її випускали спеціально для начальників. І ось він тепер любить саме таку. Не треба мені було тоді так захоплюватися...

Про свого трирічного сина Дмитрика в одному з наступних випусків «Сім'ї» розповідає Михайло ЖВАНЕЦЬКИЙ.

Напишіть нам: чи сподобався перший випуск «Сім'ї»

«Не може бути дитинства

Деякі колеги називали його книги «антирадянськими і антипедагогічними». А вони, умить ставши бестселерами, розходилися багатотисячними тиражами. Йому дорікали за «дискредитацію виховного процесу». А його ім'я — в Особливому почесному списку Андерсена, куди потрапляють автори видатних творів сучасної світової літератури для дітей. У нас у гостях — дитячий письменник Всеволод НЕСТАЙКО.

— Всеволоде Зіновійовичу, чому ви вирішили писати для дітей?

— Дитячим письменником мене зробила, по-перше, війна, а по-друге, — моя вдача. Коли я закінчив четвертий клас, почалася війна. Ми з мамою два роки були в окупації. Мама була вчителькою, трохи вчила дітей у підпільній школі за радянськими підручниками, а я торгував сигаретами, лазив до зруйнованих будинків, шукав уцілілі шибки, майстрував табуретки і продавав на базарі: треба ж було якось вижити! Так що дитинство моє, вважайте, закінчилося в одинадцять років. Тому, коли я підріс і почав писати, мені дуже захотілося повернутися у цей вік, дожити своє дитинство, досміятися. Що я і зробив у своїх книжках.

У мене є лише одне оповідання про війну — «Вітька». Я не люблю ні писати про війну, ні згадувати. Багатьох дітей війна зламала, є навіть поняття «діти війни» — стражденні діти. Але мене врятувала моя весела вдача, яку мені дали мама, тато і мої далекі предки. Дід мій по матері Іван Семенович Довганюк був простий селянин, але хотів стати освіченим. За неабияку дотепність його любили пани і навіть запрошували грати в преферанс.

— А коли ви зрозуміли, що дотепність — це ваш капітал і ви писатимете переважно веселі книжки?

— Справа в тому, що жевжикуватий я був з дитинства. Був руденький, худенький і дуже вертлявий. На уроках веселив увесь клас, як тепер кажуть, «приколювався». Навіть вчителі іноді сміялися. Але надто передавав куті меду, і мене виставляли за двері. Хоча врешті-решт я закінчив школу з медаллю. А своє перше оповідання написав у восьмирічному віці. Якось мені мама прочитала чеховське оповідання про Ваньку Жукова. Я дуже плакав, що «милый дедушка Константин Макарович» не отримає листа від онука. Я так полюбив Чехова, що вирішив стати письменником. Так-от, написав тоді оповідання про мисливця, який полював у Африці на бенгальського тигра. Взагалі, Бенгалія — то ж Індія, так що трохи помилився. Але мамі все одно сподобалося: я написав, що у мисливця ноги були волосаті, як у всіх чоловіків.

— Яке глибоке знання життя!

— ... Чомусь я вирішив, що у всіх чоловіків ноги обов'язково волосаті. А коли підріс, то побачив, що і в жінок бувають волосаті ноги, а в чоловіків навпаки — гладенькі.

Потім у моїй "творчості" була перерва до 24 років, коли народилася моя дочка і народився як письменник я.

— Дочка успадкувала ваше почуття гумору?

— На щастя, вона мене частенько радує дотепним словом. Олена — доцент, викладає в університеті французьку. Вона й кандидатську дисертацію захищала про сатиричні засоби у французькій літературі. До речі, і мій диплом стосувався творчості Ярослава Гашека і його героя — солдата Швейка. Та й онуки, Андрій та Антон, мають гумористичну жилку.

— Вашим онукам 12 і 14 років — саме той ваш улюблений вік, якому присвячені знамениті «Тореадори з Васюківки». Як вам, абсолютно міській людині, вдалося настільки захоплююче змалювати світ двох сільських хлопчаків, що ця книга через тридцять років не втратила своєї актуальності? Скажіть чесно, ця трилогія — чиста вигадка?

— Звичайно, села Васюківки не існує, і пригоди Яви та Павлуші я вигадав. Але «Тореадори» — все ж таки не зовсім неправда, і мають з реальним життям зв'язок. Наприклад, художник Євдокименко, який ілюстрував мої книжки, розповів історію, як двоє хлопців заблукали у кукурудзяному полі й вийшли аж тоді, коли в селі заговорив гучномовець. Я написав про це оповідання і присвятив його Євдокименку. А згодом з'явилася повість про Робінзона Кукурузо.

— Ваші герої не мислять життя без полювання. Напуша втопив у плавнях цінну рушницю і, коли «мазав» з нової, лаявся: «Хіба це ружжо! Голобля нестругана!» А ви «ружжо» вмієте тримати?

— Дорогенька, я вже давно не полюю. Кілька років побув мисливцем, а потім кинув, поламав рушницю та й усе. Скажу відверто: підстрелив я качечку, вона впала мені до ніг, і я мусив її добивати. Побачив ті очі — вона подивилася мені в душу й сказала: «Кидай ти цю брудну справу», — і я послухався.

— Феномен популярності ваших творів у тому, що вони позбавлені, так би мовити, прикмет часу: ні повчань на зразок «пионер — всем пример», ні кодексу честі юного ленінця тощо. Як подарували вам таку «недбалість», як повне нехтування загальноприйнятими ідеалами?

— Та що ви! На мене писали такі заяви до ЦК партії, КДБ! Лист до Щербицького про антирадянську діяльність Нестайка був аж на 40 сторінках! Мене звинувачували у всіх смертних гріхах: що книжки — антипедагогічні, що виховую не так, як треба, вчу бешкетувати, дискредитую навчальний процес. Обговорювали мене на численних засіданнях. І вперто не хотіли помічати, що всі мої книжки — добрі, в них немає жодного злого слова.

— Замість того, щоб вчити молоде покоління вірності комуністичним ідеям, ви пишете: «Стьопу ми не любили. Стьопа Карафолька учився на самі п'ятірки, не бешкетував, не бив вікон, не вмочав косу дівчинки, що сидить попереду, в чорнило. Він щодня чистив зуби, робив зарядку і взагалі був свиня». Ай-яй-яй, Всеволоде

Погляд на проблему

Чи того ми боїмося?

Переглядаючи газетні публікації, що стосуються проблеми зайнятості, я звернув увагу на одну з них. Її автор, коментуючи масштаби безробіття, всерйоз рекомендує читачам «триматися за роботу, як одна комаха за кожух. Триматися, щоб там не було».

Дуже жаль, що він не зазначає, що конкретно треба робити в такій ситуації. Не йти з роботи взагалі і стерегти, щоб уночі з кабінету не винесли твого стільця? «Підставляти» своїх колег з метою «підмочити» їм службову репутацію? Догоджати керівництву, яке вже півроку не платить тобі зарплату? Чи йти мітингувати на майдан?

Мабуть, страх залишитися без роботи діє на декого з людей паралізуюче, позбавляючи їх здатності міркувати. Як інакше розцінити «рекомендацію», яка жодної практичної користі читачам не дає? Скоріше, навпаки, вона здатна викликати почуття стадної паніки у надто вразливих натур. А панічний страх — поганий порадник.

Я хочу запропонувати читачам свій підхід до даної проблеми. Гадаю, він буде конструктивніший.

Найстрашніше для вас — відстати від часу, виявитися нездатним задовольнити якусь сучасну суспільну потребу. В цьому разі, хоч би як ви чіплялися за роботу, неминуче будете витісненим з ринку праці людьми, які вміють щось робити краще за вас. Якийсь час здобуті навички і заслуги допоможуть вам тримати долю на приколі. Але роботодавець, який змушений підкорятися жорстким законам ринку, може швидко забути про ваші неабиякі успіхи в минулому, зате доскіпливо прорахує, що ви зможете дати йому нині.

Тому не соромтеся вчитися, вчитися і вчитися, як казали класики. Вчіть іноземні мови, оволодівайте комп'ютером, запишіться на якісь курси, що допоможуть збагатити ваш професійний досвід новими підходами.

Якщо ви ще працюєте і цінуєте свою роботу, не ставтеся до неї «відбувательськи». Коли переглядатимуть штатний розклад, ця обставина може зіграти проти вас.

Якщо ви продовжуєте ходити на роботу, корисність якої у вас викликає сумніви, чи на якій давненько не платили зарплати, задумайтеся, чому це трапляється: результати вашої роботи не знаходять попиту в суспільстві або ваше начальство «махлює» з вашими заробленими грішми? У першому випадку — не марнуйте час, освоюйте новий фах, шукайте підробіток. У другому випадку — сперечайтеся, подавайте до суду.

Не бійтеся начальства — воно само вас боїться. Доки у вас у руках потрібна, затребувана суспільством професія — боятися нічого. Сприймайте себе не як раба, а як продавця своєї робочої сили. Поважайте себе.

І, зрештою, якщо вас уже звільнили чи скоротили, подумайте, чи варто оббивати пороги служб зайнятості? Навряд чи вам зможуть сьогодні запропонувати добру, високооплачувану роботу. Пам'ятайте, суспільні потреби в тому чи тому виді товарів або послуг існують незалежно від існування підприємства, призначеного для їх задоволення.

Випередіть офіційну машину. Знайдіть ці потреби самі — і задовольніть їх, якщо вам це під силу. Побудуйте сусідові гаража, посидьте з чужою дитиною, підрядіться прибирати в під'їздах, найміться в економки до «нового українця». Не гребуйте випадковою роботою. Цілком несподівано вона може вивести вас на необхідні зв'язки, нову роботу, а то й на думку про відкриття власної, нехай і маленької, але справи, яка допоможе утриматися на плаву.

І останнє: не скаржтеся, що ви не потрібні суспільству. Вчіться під нього підлаштовуватися. У японців є таке прислів'я: «Хто перестав змінюватися, той уже помер». А японці, погодьтеся, розумний народ. Краще вчитися у них, ніж у комах, які полюбляють жити у старому засаленому кожусі.

Антон КРУПІН.

Парадокси

Зона гарантує...

Крім хвороб, безгрошів'я і побутових негараздів, «чорнобильці» дедалі більше потерпають від безробіття. Особливо у так званій зоні гарантованого добровільного відселення.

Півроку тому ми писали про гостру проблему 60 коростенців, які, маючи не одну престижну спеціальність, сидять без діла і просяться на роботу ... за кордон. Вони свідомо, вперто і відчайдушно вимагають від владних структур прийняття відповідних правових актів, які дозволили б їм виїхати за межі зубожілої України і гідно продати свої розум і руки.

Але хочуть при цьому, і це похвально, зберегти честь. Тобто жити і працювати з упевненістю, що Батьківщина захищатиме їхні права і обов'язки на чужині.

Це важливо, бо ставлення до іммігрантів відоме, а бути дешевою та ще й безправною робочою силою коростенцям не хочеться.

Врешті, не тільки їм. Вирушити на заробітки за кордон бажають сотні тисяч українців. І професіоналів цікавить передусім, де на них чекають, на яких умовах.

Хто у міністерських кабінетах перейнявся проблемами жертв Чорнобиля? А ніхто. Принаймні, «Голос України», який закликав уряд зайнятися питанням працевлаштування «чорнобильців», не почуто. Проблемою зацікавилися в міжнародних організаціях, у представництві ООН, а свої державні мужі мовчать.

Юридична консультація

Веде рубрику Олександр КУМЕЙКО

Судова практика свідчить, що в житті іноді немає більш непримиримих ворогів, ніж люди, що перебувають у родинному зв'язку. Причому саме юридичне невігластво штовхає їх часом на необдумані вчинки, про які потім можна гірко пожаліти. То чому б перед тим, як зробити якийсь важливий крок у своєму житті, не замислитись, а що з цього приводу каже закон?

Сподіваємося, що наші юридичні консультації з питань шлюбу та сім'ї допоможуть зберегти тепло у вашій оселі.

Пиляйте, Шуро, пиляйте

Ми з дружиною розлучаємося. Вона всі ці роки не працювала, жила на моєму утриманні. Чи можу я під час поділу майна забрати каблучку, яку купив їй на день народження, сплативши майже тисячу гривень?

Олександр П.

Вінницька обл.

Відповідно до ч. 1 ст. 24 Кодексу про шлюб та сім'ю (далі — КпШС) України майно, яке належало кожному з подружжя до одруження, а також одержане ним під час шлюбу в дар або в порядку успадкування, є власністю кожного з них. Отже цей подарунок після розлучення мав би залишитися подарунком. Але в даному випадку коштовність каблучки може стати у пригоді... вам.

Якщо вами не було оформлено договір дарування, вашій дружині буде важко довести, що каблучку вона отримала в дар. А якщо договір усе-таки було укладено, але не посвідчено нотаріально, угоду буде визнано недійсною. Адже згідно з ч.1 ст. 244 Цивільного кодексу (далі — ЦК) України договір дарування на суму понад 500 карбованців, а при даруванні валютних цінностей — на суму понад 50 карбованців має бути нотаріально посвідчений, чого ви, певен, не зробили.

Отже, ваш «дар» обов'язково до вас повернеться. Але з цього моменту каблучка стане майном, нажитим за час шлюбу, на яке ви з дружиною маєте рівні права. Тож, пиляйте, Шуро, пиляйте... Якщо це не заважатиме вам вважати себе справжнім чоловіком.

«Він щодня чистив зуби, і взагалі був свиня»

без сміху»

Сьогодні у Всеволода Зіновійовича день народження. Вітаємо!

Зіновійовичу! І така «крамола» тиражем у сотні тисяч примірників!

— Це що! У мене був епізод, коли мисливець Папуша втопив рушницю в озері. Я написав: «Знайдуть її через триста років при комунізмі». А в той час Хрущов уже призначив термін, коли настане комунізм — 1982 рік. Деякі товариші схопили книжку і побігли до ЦК: «Що це таке — Нестайко каже, що комунізм настане через триста років». Звинувачували й у тому, що калічу українську мову, мовляв, в моїх творах багато русизмів, вульгаризмів. Доводилося дещо викреслювати. Але намагався не піддаватися і йти своїм шляхом. Люди не розмовляють чистою літературною мовою, еге ж?

— Хто боровся, щоб «антипедагогічний» Нестайко не «псував» молодь? Колеги?

— А то хто ж! Було кілька добродіїв, які хотіли мене... Та що згадувать. Не хочу їх називати.

Але я не ображаюся. В ЦК знайшлися розумні, порядні люди, які не збиралися мене піддавати остракізму. У 1979 році Міжнародна рада з питань дитячої та юнацької літератури внесла «Тореадори з Васюківки» до Особливого почесного списку Андерсена. А з 1990 по 1993 роки Республіканська бібліотека для дітей разом з Міністерством культури провела соціологічне дослідження, які українські книжки найбільш популярні у дітей. І виявилося, що ображатися мені на моїх читачів підстав аж ніяк немає.

— Всеволоде Зіновійовичу, підростає нове покоління: діти Інтернету, «зоряних війн», мобільних телефонів і черепашок Ніндзя. Як може дитяча література конкурувати з усім цим?

— Виступаючи перед дітьми, я питаю: «Що ви найбільше любите читати?» І у відповідь чую: щоб було цікаво і весело. Це — основна теза дитинства: цікаво і весело. Я вважаю, що сьогодні, як ніколи, потрібен гумор для дітей, може, навіть більше, ніж хліб насущний. Все-таки з голоду ми не помираємо, а от моральна атмосфера... Не може бути дитинства без сміху, безтурботності, казковості. Я глибоко переконаний: виховання у дітей оптимізму, який веде й до оптимізму соціального — одне з найважливіших державних загальнонаціональних завдань. Без гумору тут не обійтись.

На жаль, дорослий сміх сьогодні — не дуже вишуканий, а діти ж до нього тягнуться. На нашому телебаченні немає розумного, інтелектуального гумору — виняток хіба що Жванецький. Телебачення дуже псує смаки дітей.

Видавництво «Веселка» сучасної дитячої літератури майже не видає, хоча свої автори у нас є. Все перейшло на рейки комерції, але ж дитячі письменники не можуть видавати за власні гроші власні книжки! Тому в мене є дві ідеї, як не дати гумору зникнути з дитячого життя. По-перше, я веду на радіо програму «Радіобайка Всеволода Нестайка» і хочу запросити дітей до радіоконкурсу веселої дитячої самодіяльності на приз «Жарт-птиці». Хотів би, щоб діти співали веселих пісень і танцювали веселих танців. А імена переможців прочитаю на всю країну по радіо.

По-друге, у школах, особливо в молодших класах, добре було б запровадити уроки сміху. Хоч раз на два-три тижні. Читати гумористичні твори і наших письменників, і світової класики. Певен, що учні сприйняли б такі уроки із захопленням, і для психічного здоров'я була б користь.

Нам треба виховувати почуття гумору, адже українці завжди любили посміятися. Гумор нам притаманний генетично й історично, він допомагає навіть у будуванні держави. Хіба не створило Америку певною мірою почуття гумору? Між іншим, наші державні мужі надто серйозні. Вони так рідко посміхаються! Хіба вони не знають, що тому, хто посміхається, й доля посміхається?

Бесіду вела Тетяна САВРУЦЬКА.

Наша довідка

У творчому доробку Всеволода Нестайка — 90 книжок для дітей. Книжки його перекладено двадцятьма мовами світу.

У 1982 році удостоєний літературної премії імені Лесі Українки. Нагороджений Почесною грамотою та Грамотою Президії Верховної Ради УРСР.

Загальний тираж книжок письменника — кілька мільйонів примірників.

Багато творів Всеволода Нестайка стали справжніми бестселерами дитячої літератури:

«В Країні Сонячних Зайчиків», трилогія «Тореадори з Васюківки», «Одиниця з «обманом», «Пригоди Грицька Половинки», «Незвичайні пригоди в лісовій школі», «П'ятірка з «хвостиком», «Незнайомка з Країни Сонячних Зайчиків», «Казкові пригоди Грайлика».

безробіття

Відгукнулося лише Міністерство закордонних справ України. Воно інформувало редакцію, що питання працевлаштування громадян нашої держави за кордоном «не належить безпосередньо до компетенції МЗС. Проблема складна, і зовнішньополітичне відомство залучається до її вирішення на етапі укладання відповідних міждержавних угод».

На думку МЗС, одним із можливих шляхів може бути розробка програм надання відповідної допомоги, координацію яких займається Національне агентство України з питань розвитку та європейської інтеграції.

На завершення задовольняю загальний інтерес. За інформацією МЗС, набрали чинності угоди про взаємне працевлаштування громадян між Україною та Республікою Польща, Чеською Республікою, Соціалістичною Республікою В'єтнам і Словацькою Республікою.

Це — країни, в яких на нас чекають. Принаймні, за угодами.

Іван ІЛЛЯШ.

Поміркуємо разом

Не в грошах щастя, і навіть не в їх кількості

Дітям навіть у 12—16 років не завжди легко зрозуміти й адекватно сприйняти те, що розумного тата або енергійну маму звільнили. Їх авторитет як дорослої самостійної та незалежної людини в очах підлітка різко падає. Що ж робити батькам, щоб вимушене безробіття не надто сильно вдарило по їхніх дітях?

— НАМАГАЙТЕСЯ не влаштовувати конфліктів при дітях і взагалі будьте підкреслено ввічливими одне до одного, навіть якщо ви впевнені, що ваша половина на це не заслуговує.

— НЕ ПРИНИЖУЙТЕ безробітного при дітях, не дорікайте утриманством. Обставини часом носять індивідуальний характер, тому абсолютно універсальних рекомендацій дати неможливо. Важливий момент ставлення самого безробітного до ситуації, до вас та до сім'ї. Якщо «утриманець» справді вирішив грати цю роль до нескінченності, то це одне. А якщо він докладає зусилля для стабілізації ситуації й прагне якось компенсувати ваші перевантаження, то це зовсім інше.

— БАЖАНО детально й доступно пояснити дитині ситуацію, що склалася, її економічне й психологічне підгрунтя. Якщо ви помітили, що син надто переживає за безробітного батька, то не чекайте, доки у нього виникне психологічний зрив, підтримайте його нервову систему, особливо якщо він має підвищену вразливість і ранимість.

— НЕ МОЖНА допустити розвитку «рефлексу бідності», коли нестача грошей у певний період життя так глибоко западає в душу дитини, що потім, у дорослому житті, вона з жахом згадуватиме пережите і всіляко намагатиметься уникнути подібної ситуації, обираючи матеріальний достаток як основну мету в житті, а не як засіб досягнення справді серйозних і глобальних задач, що відповідають істинному сенсу життя.

Вірте, у те, що через кілька місяців, нехай навіть років, ситуація зміниться. Щастя (як і нещастя) — це не ситуація сама по собі, а наше ставлення до неї.

Олександр АЛТУНІН, кандидат медичних наук.

Розлучитися... без проблем

Як розлучитися, щоб не ходити по судах? Чи можу я це зробити, віддавши чоловікові заяву про згоду на це? Чи повинна сплатити держмито за розлучення?

Олена А.

Київ.

Тільки взаємна згода подружжя на розірвання шлюбу дає можливість уникнути судових процесів. В цьому випадку на підставі ст. 41 КпШС України розірвання шлюбу здійснює орган РАГСу (колишні ЗАГСи). Але і цього буде недостатньо, якщо ви маєте неповнолітню дитину або не досягнете згоди з приводу розподілу майна, яке є спільною сумісною власністю, а також аліментів на користь того з вас, хто є непрацездатним. В цьому випадку розірвання шлюбу здійснює суд.

За загальним правилом, заяву до суду про розірвання шлюбу оплачує державним митом позивач. А вже в судовому рішенні має бути зазначено, хто з подружжя і в якому розмірі сплачує державне мито при реєстрації розірвання шлюбу і хто звільняється від його сплати. При цьому суд бере до уваги майновий стан кожного з подружжя, з ким із подружжя залишаються неповнолітні діти, ким вчинені дії, що призвели до розпаду сім'ї, тощо.

«Тату, хочу твоє прізвище»

Чи може моя дитина від першого шлюбу взяти прізвище моє та мого другого чоловіка? Як я можу зробити це без згоди першого чоловіка, якщо зараз мій син, якому 12 років, має його прізвище, проте також хоче його поміняти? Син дуже любить нового татка. Весь час каже: «Тату, хочу твоє прізвище».

Оксана П.

Сумська обл.

Оскільки вашій дитині ще не виповнилося 16 років, без участі батька не обійтися. Якщо ви подаєте клопотання про присвоєння дитині іншого прізвища, органи опіки і піклування повинні повідомити про це батька, думка якого також враховується при вирішенні цього питання. Проте визначальними все-таки будуть інтереси самої дитини.

Навіть якщо вам буде відмовлено зараз, то згодом ваш син сам зможе вирішити для себе, кого вважати справжнім батьком та чиє прізвище мати. Адже при досягненні ним 16-річного віку він зможе скористатися своїм правом на підставі Положення про порядок розгляду клопотань про зміну громадянами України прізвищ, імен, по батькові, затвердженого Кабінетом міністрів України від 27 березня 1993 р. № 233.

Зніми локшину!

Закваска для Буратіно

Представники однієї дніпропетровської фірми, що влаштувалася в Кривому Розі, стверджують: будь-яка пересічна людина, від пенсіонерки до професора, не маючи спеціальних знань в сфері косметології, тим не менш може на дому виробляти цінну сировину для косметичної промисловості і мати при цьому дохід у твердій валюті. Щоб налагодити таке виробництво на дому, усього-на-всього і треба п'ять стаканів та дві тарілки. Плюс за свої гроші придбати 5 літрів молока, на якому і ростиме особлива грибкова культура.

Закваску працівнику-надомнику фірма надасть безкоштовно. Після цього йому залишається лише регулярно збирати пліснявину, що утворилася, приносити її до фірми й отримувати гроші, за нинішніх часів чималі (385 гривень за 2,5 місяці). Придбана у населення білкова суміш, за словами представника фірми, надалі експортується за кордон, де перетворюється на біошампуні, косметичне молочко, гелі та інші корисні речі. А підприємство при цьому має такі очевидні вигоди, як економія на відсутності платні за оренду приміщень, холодильних установок, електроенергію, воду тощо. Словом, обопільна вигода настільки очевидна, що хочеться з розбігу кинутися в обійми господарям фірми і віддати їм заставу в 459 гривень, які вони вимагають за порцію закваски.

Для чого береться застава — незрозуміло. Може, для того, щоб надомник не надумався перепродати «цінну білкову сировину» фірмі-конкуренту? Також невтямки, чому раптом європейським виробникам косметики знадобилося прокисле молоко з України (і це за їх перевиробництва сільськогосподарської продукції?!). І чому фірма не відкриє свої філіали не в промислових мегаполісах, а в селах, ближче до молочних ферм, до корівок? Чи не тому, що доїти довірливих мешканців міста куди як вигідніше?

Антон ОЛЕГОВ.

Дніпропетровська область.

«А я казала: забудь про нього!»

Дорога редакціє! Хочу відкрити вам свою душу, щоб не жити далі з тим тягарем на серці

Сповідь

Розповім усе по порядку. Оля в нас — єдина, улюблена. З чоловіком виховували її суворо. Вчилася вона добре. Одне слово, була, як у тому фільмі: активістка, комсомолка, красуня. Але... Не подобалася мені її дружба з Ігорем, однокласником, трієчником, грубіяном. Всі намагання відмовити її від цієї дружби дочка переривала словами: «Мамо, я хочу його врятувати».

Після випускного балу Оля та Ігор подали заяву до ЗАГСу. Звичайно, можна було виштовхнути їх за двері, проклясти, викреслити із свого життя. Та хіба можна отак з рідною кровиночкою? І ми почали готуватися до весілля. А тут, наче грім серед ясного неба: Ігоря арештовано. За пограбування аптеки. На гроші за продані ліки хотів купити весільний дарунок. На Олю було страшно дивитись. У всьому винуватила себе.

У глибині душі я раділа: весілля не буде. Пограбування було групове, а за це судять суворо. Ігореві дали три роки. Трохи згодом я спробувала поговорити з дочкою, мовляв, він тебе і не любив зовсім, коли перед весіллям зважився на таке. Вона мовчки вислухала мене і лише сказала: «Я присяглася його чекати і дочекаюся».

Скільки його листів із зони я спалила, скільки її листів далі нашого міста не пішло (подруга тоді на пошті працювала, гріх на душу вкупі зі мною брала). Оля тим часом вступила до педінституту. І тут знову вдарив грім: Ігорю додали сім років. Я читала його листа до Олі — узяв на себе чиюсь провину за бійку в зоні. Я не вірила жодному його словечку і казала Олі: «Забудь його». А вона вперто: дочекаюся і ... «тільки він».

Оля не жила, а ниділа. Якось сказала мені: «Мамо, в мене буде дитина». Як? Від кого? У мене майнула таємна надія, що доня нарешті знайшла гідного чоловіка. Як я помилялася! Моя дочка, змучена чеканням, просто зважилася мати дитину від зовсім стороннього мужчини. Та що мене мало не вбило — спочатку вона повідомила про це по секрету Ігореві, а потім мені, рідній матері. «Ігорю, ріднесенький, ти зрозумієш і пробачиш. Я без тебе, самотня, збожеволію. А так матиму ще для кого жити», — так написала йому в листі.

Ігор 10 років, від дзвоника до дзвоника, відбув свій строк. Повернувся, і вони з Олею одразу розписалися. Вона на той час уже мала власну квартиру. Я в їхні справи не втручалася, та не могла не помітити, яка вона була щаслива. Очі світилися, посмішка не сходила з обличчя.

Рік по тому в них з Ігорем народився син. Мати Ігоря продала будинок і переїхала жити до старшої дочки, а гроші розділила між своїми дітьми. Ігор і Оля купили багато чого з меблів, одягу. А я вже тоді почала сумніватися в істинності своїх уявлень про кохання. Та недаремне кажуть: вмирають не тільки від горя, можна вмерти і від щастя.

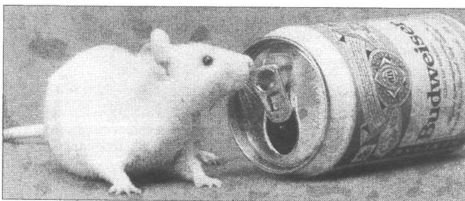

Не минуло й двох років їх вистражданого у муках щастя, як сталося непоправне: Ігор помер. Помер уві сні. Либонь ті десять років так просто не минулися. І якби не діти, Оля щось учинила б над собою. І досі чую її лемент: «Ігоре-серце, я на тебе так довго чекала, а ти все одно мене покинув!»

З повагою Р. Т.

Інформ-смачнятинка

У рік кішки

про мишку

Дивна історія. Один мій знайомий гостював у французького колеги. Як приймали, чим пригощали — не має значення. Про це вже і до мене не раз... Здивувало інше. Якось у вільний час йому довелося спостерігати таку картину. Господар у гордій самоті займався дивною як для нашої людини справою: він випускав із мишоловки мишку. Мишка та була найзвичайнісінька, сіра, зовсім не придушена, і голова не відтята. Жвава, навіть вдячна. Вирішивши, що господар «під шафе», мій знайомий принюхався. Однак ні характерного запаху, ні інших ознак вживання не виявив.

Щоб довго не губитися в догадках, француза спитали прямо: «Як же так, мовляв, з мишкою?». На що той, широко всміхаючись, відповів, що підтримує рух зелених за право усілякої істоти на життя. Виявляється, зелені в деяких країнах домоглися випуску «альтернативних» мишоловок —таких, які не калічать і не вбивають, а лише на якийсь час «затримують» — очевидно, гарненько поміркувати про свою поведінку. Нібито в поліції. Чи повернеться мишка знову в той самий дім або клуню —тема дисертації, швидше, для західного дослідника.

До речі, а де ж наша знайома мишка? Наш співвітчизник на це уваги не звернув, оскільки заглибився у міркування про права: сірої мишки там, у них, і білої людини тут, у нас.

Світлана СЬОМОЧКІНА.

Тест

Перевірте дитину на талант

Чи не помиляєтеся ви, читачу, щодо талантів свого чада? Чи знаєте ви, що в ньому треба розвивати, на які риси характеру звернути увагу? Кожне «так» — одне очко.

Чи може ваша дитина знайти незвичне застосування якомусь предмету?

Чи змінює вона свої схильності?

Чи малює абстрактні картини?

Чи може щось уявити, а потім відобразити це на малюнку?

Чи цікавиться вона фантастичними історіями?

Чи складає оповідання або вірші?

Чи любить вирізати химерні фігури з паперу?

Чи буває у неї бажання щось переробити на свій смак?

Чи боїться вона темряви?

Чи придумала коли-небудь нове слово?

Чи вважала це слово зрозумілим без пояснень?

Чи використовувала речі не за призначенням?

Чи могла, бувши зовсім маленькою, відгадати, для чого потрібний той чи інший предмет?

Чи вибирає одяг на свій смак?

Чи відчуваєте ви, що у вашого сина або доньки свій внутрішній світ, недоступний оточуючим?

Чи шукає дитина пояснення тому, чого ще не розуміє?

Чи часто просить розтлумачити оточуючі її явища?

Чи читає книжки без ілюстрацій?

Чи винаходить власні ігри та розваги?

Чи пам'ятає та розповідає свої сни або пережиті враження?

***

Від 16 до 20 балів. Дитина дуже тямуща, може мати свою власну точку зору на оточуюче, і їй треба в цьому допомагати.

Від 11 до 15 балів. Не завжди розкриває свої здібності, а винахідлива і кмітлива, лише коли в чомусь зацікавлена.

Від 7 до 10 балів. У дитини гарні здібності, яких досить для багатьох галузей знань, де необов'язково мати власний погляд на речі. Але для занять творчою діяльністю багато чого не вистачає.

Від 4 до 6 балів. Проявляє творче мислення лише при досягненні важливої для неї мети, більше схильна до практичної діяльності.

Менше 4 балів. Дитині не вистачає винахідливості, зате вона навіть у складних професіях може досягти успіху як гарний виконавець.

Анекдот від сусіда

Один старий приходить до священика і запитує:

— Скажіть, святий отець, чи може бути таке, щоб я виявився батьком дитини, яку народила вчора моя двадцятирічна дружина? Може, це диво, створене Богом?

— Одного разу вранці я йшов пустелею, – говорить священик, – і раптом бачу лева, що на мене, рикаючи, йде лев. Я підняв свого ціпка, як рушницю, і голосно вигукнув: «Плі!..» І лев упав мертвий.

— Розумію! То була справа рук Божих!

— Не зовсім — позад мене виявився мисливець зі справжньою рушницею...

Рецептик

Багато хто з представників сильної статі вважають приготування їжі рутиною, не гідною високого чоловічого інтелекту. Однак звичайні чоловіки також можуть дати на кухні волю своїй фантазії, одержати насолоду від результатів власної праці і неабияк подивувати своїх дружин. (До речі, саме цим наповал вразив свою майбутню жінку.) Ото, поки жінки займаються своєю зовнішністю, щоб бути гарними до приходу гостей, чоловікам раджу приготувати незвичайну страву до святкового столу.

Курка в соусі сациві з грибами

Велика курка або 4 курячих стегенця; ядерця волоського горіха — 1 склянка; одна велика цибулина; часник —дві великі головки; сметана — 1 пакет; 2—3 сушених білих гриба; спеції — чорний перець, хмелі-сунелі, лавровий лист, сіль.

Страва ця — не з дешевих, але раз на рік можна собі дозволити.

Курку або стегенця залити невеликою кількістю води і зварити у посудині з товстими стінками до півготовності. Потім витягти курку з посудини, на доші порізати на невеликі шматочки і засипати дрібно посіченим часником.

Частину бульйону відлити, залишивши трохи на дні. (Зайвий бульйон можна використати для приготування курячого супу.) Білі гриби зварити в маленькій каструлі в невеликій кількості води. Потім дрібно порізати. Волоські горіхи потовкти, порізати цибулину. Тепер починаємо закладати все в посудину: шматочки курки (шкуркою до дна), цибулю, горіхи, гриби. Залити грибним відваром, насипати спеції, посолити й поставити тушкувати. Хвилин через 20 додати сметану, перемішати й продовжувати тушкувати. Перед закінченням приготування додати ще часник і дати постояти зо дві години. Як гарнір можна подати лобіо (варену квасолю) або варений рис. Страва буде така смачна, що гості з'їдять усе і залишать чисті тарілки.

Гриць ГАЛУШКА.

Мал. Анатолія ТАЛІМОНОВА.

У вас усе вийде!

От і закінчилася наша перша зустріч, любий читачу. Відтепер ми, ведучі «Сім'ї» Ольга Клейменова і Лариса Крупіна, зустрічатимемося з вами на тому самому місці, в той самий час двічі на місяць. І коли ви бажаєте бачити нашу «Сім'ю» ще кращою і цікавішою, надсилайте нам листи — хороші і різні. Адже газета без листа, що «рибка без глазика», «банька без тазика». А ми даємо їх почитати головному нашому листознавцю і людинознавцю —завідувачу відділу листів Іванові Ілляшу.

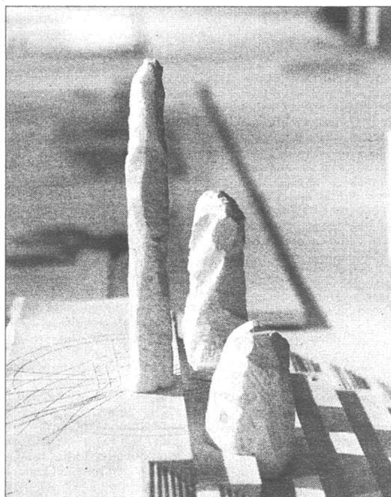
Той самий Іван Якович

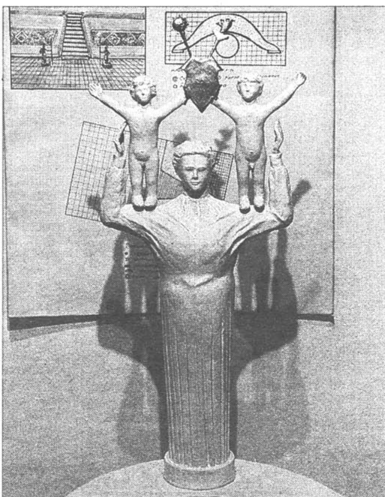
Ось і перше завдання. 14 лютого — день Святого Валентина. Розкажіть нам про найдорожчих для вас людей, про кохання, яке спалахнуло з першого погляду, і про те, якого «зовсім не чекаєш». Ми передамо їх Іванові Яковичу. Він не лише надрукує найкращі з них, а й вручить приз переможцеві конкурсу.

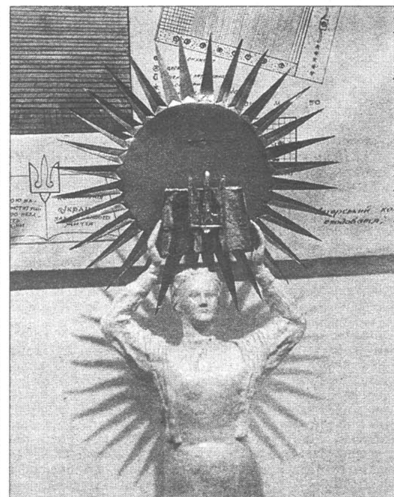
Тільки на романтичну вечерю при свічках з ним, на жаль, не сподівайтеся. І не лише тому, що наш колега люблячий багатодітний татусь. Просто завідувача відділом листів дуже важко застати в робочому кабінеті — він часто в дорозі, до речі, за листами читачів, увесь у справах. Але приз з його рук ми гарантуємо. Тим більше, що це — не останній наш конкурс. Найкращі конкурси — попереду.

Пишіть — у вас усе вийде!

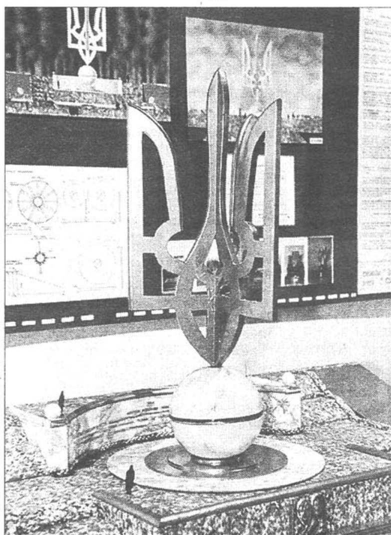
Увага! Ми оголошуємо конкурс на кращий лист про любов

Стареча хвороба дежавю в монументалізмі

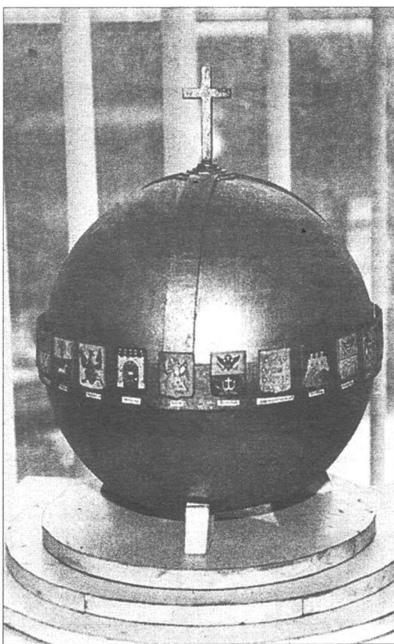
(Початок на 5-й стор.).

Отже, нізащо не іронізувала б навколо такої крихкої теми. Та збили з пантелику сумніви, що їх посіяли в душі приятелі зі Спілки художників (разом оглядали проекти): «Так це ж зроблено «по приколу», хіба таке можна наваяти серйозно?..»

А ще — співчуття скульпторам, яким доводиться захмарну абстракцію втискувати в конкретику. Художнє бачення Незалежності звелося до варіантів: 1) жінка в тілі, зрідка тендітна, з доповненнями — одна дитинка, дві дитинки, віночок і стрічки, корона американської Свободи на голові і т. д. і т. п.; 2) гіпертрофована «виделка» — утвердження національного пансамоїдства; 3) крила, крила, крила — у птахів, у людей або самі по собі; 4) коні, коні, коні — рвуться в один бік або у різні боки (калькування каховської тачанки); 5) кулі, кулі, кулі... А також сплетення людських фігур — героїв історії (явна паралель із груповими композиціями нещодавнього соцарту). І навіть зовсім буквальні фрейдистські символи, що, як виявилося, означають триєдиність людини, народу, держави.

Чи це не симптоми модної іноземної хвороби дежавю? Ти дивишся на щось уперше і ловиш себе на тому, що колись десь це вже бачив...

До чого тут ця примітивна класифікація і уїдливе збиткування? — спитає хтось обурено. Судячи з оглянутого, збиткуюся не я, а дехто інший. А заради справедливості слід зазначити: були й досить оригінальні задуми. Навіть із «заексплуатованими» кон'юнктурою образами, та все одно симпатичні. Прізвища авторів називати не варто: хай кожен думає, що це про нього.

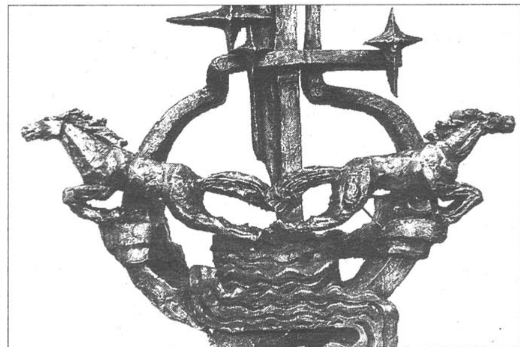

...На тлі готелю «Москва» — плацдарм, поки що вільний для творчих фантазій та катання на роликах.

Ольга КРАСОВСЬКА.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Чи це не симптоми модної іноземної хвороби дежавю?

Глухе австралійське село Техас

Кореспондент «ГУ» розповідає про свої враження від провінцій «зеленого континенту»

***В** Австралії, як і в Україні, є глухі села. Туди теж тяжко заманити працювати лікарів. І тому міністерство охорони здоров'я штату Квінсленд зобов'язує міські лікарні засилати у «глушину» на тимчасову роботу своїх фахівців. Таку «трудову повинність» мав відбувати і я.*

За 100 кілометрів дороги від найближчого цивілізованого містечка Стенторп до села Техас мені зустрілося тільки три авто і кілька отар овець.

Наступного ранку, сидячи на ганку маленького шпиталю, де я вже виконував обов'язки головного лікаря, мені привиділося... українське село. Неподалік були луки, за якими стояло декілька осель під евкаліптами, що здалеку нагадували осокори та верби. Паслися коні, вкриті попонами (австралійці вважають, що їх коням холодно, коли температура падає до 15 градусів тепла), і зовсім по-українському співали техаські півні та цвірінькали горобці. На трохи занедбаних вулицях Техасу ріс звичайнісінький «український» бур'ян...

Австралійський Техас — маленьке містечко, що на кордоні зі штатом Новий Південний Уельс. Тут мешкає близько 900 осіб. На центральну вулицю втиснуто дюжину крамниць, пошту, готель з відповідною назвою «Даллас», поліцію, китайський ресторан і заправну станцію. О диво, не було «Мак-Дональдсу» і не працював мобільний телефон!

Свою назву Техас запозичив від однойменного американського штату ще у 1845 році. Бо тут, як і в Америці, затяглася територіальна суперечка між сусідніми штатами Квінсленд та Новим Південним Уельсом. Як кожне поважне австралійське село, воно теж мало свою писану історію, Техаське історичне товариство і краєзнавчий музей.

Під час великої депресії тридцятих років «техацани» полювали диких кроликів та вичиняли їхні шкурки. Вухані в Австралії офіційно належать до шкідників. Вони з'їдають силусиленну трави з пасовиш. За це їх щиро ненавидять, і ніхто, крім іммігрантів з певних країн, з них страви не готує...

Місцевий шпиталь — невеличка одноповерхова споруда на 22 ліжка. Тут лежали переважно літні жіночки, що чекали своєї черги до будинку для престарілих. Я виявився єдиним лікарем десь на 100 кілометрів навкруги.

Навіть у найглупіші ночі двері лікарні не замикалися. Як правило, вночі тут чергували дві медсестри, і хоча до найближчого житла близько 300 метрів, проте вони навіть не думали про якесь там пограбування.

Поселили мене недалеко від центрального входу лікарні, у корпусі, збудованому з дощок у 1913 році. Він останні чотири роки використовувався як гуртожиток для співробітників. Це — шість кімнат для помешкання, досить пристойна вітальня та кухня. Проте виявився тільки один туалет, суміщений з душем. На дверях того фанерного закладу не було навіть замка. Коридори гуртожитку заставлено квітами, всякими скринями, різним непотребом. Тут же й одяг, що висів прямо на мотузках, і лежала навіть коробка з отрутою для пацюків. Споглядаючи це безладдя, ще раз переконався: у багатьох австралійців справжня циганська вдача.

Тільки після протестів мене переселили у місцевий цивілізований мотель «Дім для гостей — Жовта Троянда». Господарка, кавалер ордена Австралії письменниця та художниця пані Дженей Апджон. Попри літній вік вона мала невтомну вдачу і продовжувала малювати та писати книжки про історію Австралії.

Так само, як в Україні, через декілька днів роботи у Техасі мене вже пізнавали на вулицях. Усі пацієнти та працівники лікарні, як виявилося, пов'язані якимись родинними зв'язками. Як і в українських селах, люди вітали одне одного при зустрічі на дорогах, тільки вже англійською. Засмаглі обличчя сільських техасців нічим не відрізнялися від облич українських механізаторів.

Розваг у Техасі небагато. Дві корчми, гольф-клуб, бібліотека, яка завжди зачинена, краєзнавчий музей, що працював чотири години на тиждень. Це, мабуть, і все. Приємною несподіванкою стали «Великі парашутні дебати», що відбулися під час мого напівдобровільного заслання до Техасу. Вони проводилися у муніципальний залі за таким ось сценарієм. Мовляв, у літаку, на борту якого медсестра, лікар, медбрат швидкої допомоги, священик, сільська жінка та сільська вчителька, сталася пожежа. У салоні лише один парашут. Постало принципове запитання — кому його віддати? Обгрунтувати своє право на парашут узялися відповідні місцеві авторитети.

Місцеве журі присудило перше місце священикові. Основні аргументи: він не відійшов від сюжету і не намагався образити нікого з конкурентів за парашут. Як тут кажуть, він був «політично найкоректніший».

І ще одна з моїх техаських розваг — гасати машиною вранці перед роботою на швидкості до 170 кілометрів на годину на прямих ділянках доріг, що з'єднували Техас із рештою Австралії. То не було злочином, бо лише в цій частині континенту нема обмежень швидкості.

Павло АНГЕЛУЦА,
лікар.

Австралія.

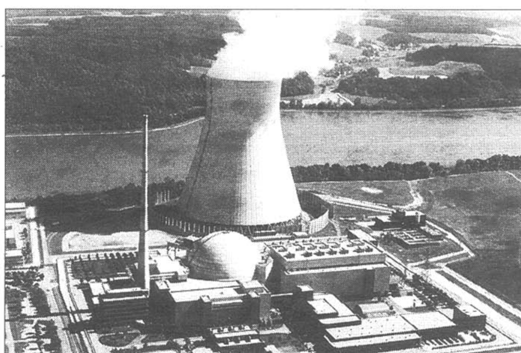
Без «мирного» атома поки що не обійтися

Вихід ФРН з ядерної програми обійдеться в 90 мільярдів марок

***П**редметом бурхливого обговорення у ФРН стало рішення «червоно-зеленої» коаліції про розробляння плану виходу Німеччини з усіх видів ядерних програм.*

Річ у тім, що уряд країни досі не має єдиної позиції щодо повної зупинки всіх 19 атомних станцій. «Зелені» намагаються реалізувати свою програму негайного відключення від «мирної» атомної енергетики і вимагають цілковитої заборони переробляння ядерних відходів на території країни.

Соціал-демократи закликають партнерів з коаліції до поміркованості та реалістичності у своїх вимогах, пропонуючи «розтягнути» процес на 20—30 років. І вже доходить до відкритої конфронтації між СДПН та «зеленими». Першим розгнівався бундесканцлер Герхард Шредер, вимагаючи від уряду єдності. Не без тиску канцлера уряд зобов'язав міністра охорони навколишнього середовища Юргена Тріттіна і міністра економіки Вернера Мюллера скоординувати позиції та знайти компромісне рішення.

А це непросто. Адже, за підрахунками фахівців, вихід ФРН з ядерної програми обійдеться в 90 мільярдів марок. Крім того, доведеться миритися з різким погіршенням екології, бо зросте кількість викидів в атмосферу вуглецю та інших відходів уже неатомних електростанцій.

Проте, незважаючи на ці аргументи, «зелені» звернулися до СДПН з вимогою дотримуватися умови виходу з атомних програм, що відповідає коаліційній угоді обох партій.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

«Вибачте, у нас немає грошей...»

***М**абуть, ви читали в газетах повідомлення про те, що 1 лютого радіостанція «Німецька хвиля» розпочне мовлення українською мовою. Для цього у штаб-квартирі в Кельні створена українська редакція, організована студія в Києві, орендовано передавач для трансляції програм на коротких та середніх хвилях (приблизна вартість цього сотні тисяч марок).*

І от із Кельна 27 січня надійшло повідомлення, що початок мовлення українською мовою переноситься на невизначений строк і невідомо, чи залишиться українська редакція на «Німецькій хвилі» взагалі. Причина? Вона банальна: німецький уряд на 40 мільйонів марок скоротив бюджетні видатки радіостанції. Замість 674 мільйонів марок, як було закладено в проект бюджету, «Німецька хвиля» отримає 634.

Керівництво радіостанції вибачається перед українськими слухачами за те, що вони не почують 1 лютого новин, а головне — політичних коментарів, як це було обіцяно, і пропонує слухати передачі російською, хоча розуміє, що це не одне і те ж.

Керівники радіостанції покладають великі надії на зустріч міністрів закордонних справ Німеччини та України — Фішера і Тарасюка. Приїзд нашого міністра у Німеччину очікується 5 лютого. А вже навесні канцлер Шредер, можливо, відвідає Київ, де зможе переконатися: Україна — це не Росія. І мови в нас різні...

Можливо, після зустрічі політиків підхід парламентарів до фінансування радіостанції «Німецька хвиля» зміниться і при обговоренні бюджету, яке намічається на 18 березня, бундестаг усе ж таки виділить необхідні 40 мільйонів.

Вище лише небо

Шведи задумали побудувати готель «Скандинавієн тауер» («Скандинавська вежа»), що має стати найвищою будівлею в Європі. Його висота сягне 325 метрів, це на 25 метрів вище за уславлену Ейфелеву башту.

Готель на 85 поверхів матиме форму циліндра діаметром 28 метрів, який спирається на потужний фундамент. У будинку буде розміщено зали для проведення конгресів, приміщення торгових центрів, ресторани, басейни.

Цей велет виникне на околиці південного шведського міста Мальме — саме там, де планують зробити переправу через протоку Ересунн, яка відділяє Швецію від Данії. З цією переправою пов'язують плани створення в Європі нового великого економічного центру, який має об'єднати датський острів Зеландія з Копенгагеном і південну частину Швеції.

«Скандинавська вежа» стане символом цього регіону. Переправа (міст плюс тунель) стане до ладу на самому початку 2000 року. І тоді гості готелю зможуть дістатися до аеропорту Каструл (одного з найбільших у Європі) у передмісті Копенгагена лише за 15 хвилин.

Марат ЗУБКО.

Гельсінкі.

Ватикан готується до 2000-річчя Різдва Христового

***Н**а двадцять шість мільйонів прочан зі 170 країн світу очікують наступного року в Римі у зв'язку з 2000-річним ювілеєм. Адміністрація Святого Престолу, повідомляє ІТАР-ТАКС, оприлюднила перелік заходів щодо прийому вірувальників, який розроблено міжвідомчим комітетом з підготовки та проведення урочистостей.*

Готуються дві молодіжні групи добровольців, одна з 54 тисяч юнаків та дівчат (вони щодня допомагатимуть пілігримам), інша нараховує 51 тисячу осіб (для обслуговування лише найголовніших церемоній). На три чверті їх набирають серед італійських громадян, усі добровольці пройдуть курс навчання. З 22 лютого нинішнього року запроваджується спеціальна програма мережі Інтернет, присвячена ювілею. Там можна одержати інформацію на семи мовах — англійській, французькій, італійській, німецькій, португальській та польській. Згодом планують також програми російською та китайською мовами.

Буде обрано гімн великого ювілею, конкурсні прослуховування вже вступили в завершальну стадію.

Головну увагу організатори приділяють чіткості в регулюванні потоків паломників. Кожному вручать особисту картку з персональними даними, зокрема медичного плану. Крім того, для всіх гостей «вічного міста» виготовляють «рюкзаки пілігрима»: вони мають містити низку необхідних предметів, серед них складаний стільчик, карту маршрутів, довідкові публікації, останні номери щотижневої ювілейної газети та щомісячного журналу «Третє тисячоліття». Розроблено засади страхування паломників, забезпечення їхньої особистої безпеки, надання їм медичної допомоги, схеми їх розташування, перевезення та харчування, а також підтримки громадського порядку. Намічено тісну взаємодію з місцевою владою Рима. Нові ці заходи вимагають величезних організаційних та матеріальних зусиль, але, як заявили тут представники ювілейного комітету, Святий Престол «з Божою допомогою» сподівається на успіх.

Австралійські села нагадують українські

Александр ДИМИТРОВ: «Треба вірити в добро»

Наші торговельно-економічні відносини потрібно лібералізувати

Вірчі грамоти Президенту нашої країни Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Болгарія Александр Димитров вручив восени минулого року. І майже одразу зустрівся з українськими журналістами, щоб познайомити їх з новим складом посольства, розповісти, які завдання уряду виконує болгарська дипломатична місія. Тоді ж пан посол пообіцяв дати інтерв'ю нашій газеті, але попросив: «Дайте час освоїтися...».

— Освоїлися? — запитав під час нової зустрічі пана Димитрова.

— Більш-менш. Уже зустрічався з деякими міністрами, керівництвом Верховної Ради, побував в Одеській області, де компактно проживають болгари. Тобто період ознайомлення вже минув...

— Пане посол, ми через газету хотіли б представити вас. Розкажіть про себе, свою родину.

— Я народився 30 січня 1959 року в Софії. Закінчив там Технічний університет, спеціальність — електронна техніка. Я майстер промислового менеджменту з економічною кваліфікацією — ТУ «Брауншванг», Німеччина. Працював науковим співробітником Центрального інституту обчислювальної техніки, був інженером-консультантом у фірмі «Мандауш» ООД, що у Франкфурті (Німеччина). Декілька років працював представником фірми «COMPAREX-BASF» у Болгарії та Україні. З червня 1987 року — експерт у комісії з питань економічної політики Народних зборів Республіки Болгарія.

Моя дружина — головний радник в комісії з питань охорони здоров'я, молоді та спорту в болгарському парламенті і голова правління великої фармацевтичної фірми «Соффарма». Виховуємо 15-річну доньку і 11-річного сина, які відповідно навчаються у німецькій та англійській гімназіях. Це, якщо коротко, про себе і родину.

— А як ви, маючи технічну освіту, стали дипломатом? Може, наслідували справу батьків?

— Ні. Мій батько — ректор Технічного університету в Софії, а мати — пенсіонерка. А на дипломатичну роботу потрапив несподівано для себе. Пам'ятаєте, у жовтні в Україні з візитом перебував прем'єр-міністр Республіки Болгарія Іван Костов? Так от, я як експерт був у складі делегації. Після візиту мені несподівано запропонували стати послом в Україні. Крім того, що пропозиція була несподіваною, вона виявилася й дуже відповідальною з погляду майбутніх завдань розвитку відносин стратегічного партнерства між нашими країнами.

— Які ці завдання? Що може Болгарія запропонувати Україні і чим, у свою чергу, цікавиться?

— Передусім, наші торговельно-економічні відносини треба звільнити від складної системи контролю, ліцензування, сертифікації, взаємних квот, індикативних цін. Тобто лібералізувати їх. Цю систему потрібно спростити і створити сприятливий режим розрахунків, правил та формальностей для здійснення взаємного товарообміну. А Болгарія експортує, головним чином, тютюнові, фармацевтичні та косметичні вироби, нафтопродукти, спиртні напої, акумулятори. Імпортуємо з України переважно кам'яне вугілля, гаряче вальцоване залізо, кокс, металеві профілі.

На мою думку, є реальні умови для розширення співробітництва в галузі харчової промисловості і сільського господарства; ми могли б збільшити експорт в Україну традиційних для болгарської переробної промисловості товарів. І ще одне — обом країнам треба стимулювати контакти між представниками малого та середнього бізнесу, заохочувати прямі бізнес-контакти, підтримувати спільні ініціативи, а особливо, створення спільних підприємств.

— Раніше ці зв'язки підтримувалися на рівні міст-побратимів...

— Вони і тепер підтримуються між Одесою і Варною, Полтавою і Велико-Тирново, Запоріжжям і Бургасом. Я знаю, що недавно обласний управитель Русенської області відвідав Одесу, а голову Одеської облдержадміністрації, пана Гриневецького, запросив до Болгарії софійський губернатор пан Кацаров. Це справді конкретні контакти, які стимулюють розвиток культурних та економічних відносин. Є багато резервів і можливостей для покращення таких зв'язків між нашими столицями, Софією й Києвом.

— Ви вже встигли познайомитися з Києвом?

— Із сім'єю я побував лише в Києво-Печерській лаврі та Софійському соборі. Кажуть, Київ красивий весною. Ось тоді й продовжимо знайомство.

— А з Україною?

— Нещодавно був у Полтаві, де будується тютюнова фабрика, в яку Болгарія інвестувала 10 мільйонів доларів, а торік їздив до Одеської області, де проживає 170 000 болгар. Цього року планую побувати в інших областях України.

— До речі, які проблеми турбують болгарську діаспору?

— Ті самі, що й українців. Але хочу сказати, що Болгарія вдячна Україні за умови, створені для проживання болгар тут. Вони мають можливість вивчати рідну мову, підтримувати народні традиції, розвиватися духовно. У Болграді я відвідав гімназію, де вчаться діти болгар, оглянув культурний центр. Дуже сподобалося. В Одесі, завдяки турботі обласної держадміністрації і мера міста, виділено гарні приміщення для культурного центру і бібліотеки. А в київському «Слов'янському університеті» відкрито Болгарський центр мови та інформації. У свою чергу, болгари, які проживають тут, поважають і люблять Україну, державу, яка прихистила їхніх дідів і батьків багато років тому і створила умови для нормального життя.

— Переконаний, що під час зустрічей співрозмовників цікавляться політичним і економічним становищем Болгарії...

— Саме так.

— І що ви відповідаєте?

— У Болгарії нині спостерігається політична і фінансова стабільність. Правляча партія, Союз демократичних сил (СДС), має більшість у парламенті, три рівня влади (парламент, уряд, президент) діють узгоджено, близько 50 відсотків населення підтримує і довіряє СДС.

Економічне становище також стабілізувалося. Ось деякі дані: річна інфляція становить близько 8 відсотків, на 4,5 відсотка збільшився валовий національний продукт, майже на 11 — зменшилося безробіття, стабілізувався курс лева до німецької марки, дефіцит бюджету — менш як 2 відсотки.

— Мені відомо, що цього Болгарія досягла завдяки жорсткому виконанню вимог угоди з Міжнародним валютним фондом, так званого валютного борду.

— Це справді так. Підкреслю лише, що валютний борд введено за підтримки всіх парламентських сил. Це і дало змогу виконувати умови МВФ. У країні швидко проведено адміністративні і податкові реформи, стабілізувалися ціни на товари, запрацювали підприємства, було дано поштовх розвиткові малого і середнього бізнесу. Цього року в Болгарії планується збільшення виробництва на 3,7 відсотка, зниження рівня інфляції — до 6,6 відсотка...

— Чи позначилася на економіці Болгарії фінансова криза, яка підкосила Росію, Україну?

— Скажемо так: не дуже. Бо наш експорт до країн ЄС становить 45 відсотків, а до Росії — близько 7. До того ж валютний борд не тільки пом'якшив кризу, а й сприяв економічному розвиткові нашої країни...

— Ваш життєвий девіз?

— Людина має вірити в добро.

— Які українські газети ви читаєте?

— «Урядовий кур'єр», «День», «Зеркало недели», «Киевские ведомости», «Сегодня» і, звичайно, «Голос України».

— Дякуємо. І вітаю вас від імені всіх журналістів редакції з вашим 40-річчям.

Олександр БІЛИК.

Король Чарльз — «захисник віри, а не вірувань»

У Великобританії почалась активна підготовка до коронування спадкоємного принца Уельського Чарльза. Терміни його посадження на трон не розголошують. Однак повідомили, що процедура коронування, традиції якої зберігались у цій країні з 973 року, зазнає радикальних змін: уперше за тисячолітню історію інституту влади монархів у Великобританії її глава тепер не присягатиме на вірність винятково християнству.

Планують, повідомляє ІТАР-ТАКС, що, сходячи на трон, новий монарх складе присягу на захист віри в цілому, не проводячи різниці між трьома світовими релігіями — християнством, ісламом та буддизмом. Як заявив принц Уельський Чарльз, він волів бути «захисником віри, а не вірувань». Єпископат Англіканської церкви веде нині дискусії про зміну ритуалу коронування, і загальне розуміння з цього питання досягнуто з королевою Єлизаветою II та принцом Чарльзом.

Останнє коронування в Сполученому Королівстві відбулося 1953 року, і Єлизавета одержала титул глави церковної ієрархії, урочисто пообіцявши «повною мірою захищати» підвалини Англіканської церкви, яка поєднує положення протестантизму про спасіння особистою вірою та католицизму — про рятівну силу церкви.

Колядники з Луцька

Група акторів Волинського обласного музично-драматичного театру імені Т. Шевченка на запрошення управи відділу Об'єднання українців у Польщі (ОУП) в місті Ольштин дала за шість днів 13 спектаклей у селах, де компактно проживають вихідці з України.

Гості з Луцька приїхали до земляків з вертепним дійством «Ой радуйся, земле!», поставленим режисером театру Михайлом Ілляшенком. У спектаклі були зайняті народна артистка України Людмила Приходько, Людмила та Валерій Морози, Лариса і Ярослав Зеленови, Лариса Пивачук, Ігор Зінчук, Олександр Якимчук та Василь Гриб.

Вертеп лучан виявився насиченим духовністю і патріотизмом. У ньому чимало сатири на нинішніх українців, які полюбляють чарку, чвари, лініві, байдужі до власної історії тощо. Сподобалися глядачам чудові українські колядки, щедрівки, святкові побажання, а найбільше аплодисментів дісталося Валерію Морозу, котрий грав козака з гарматою, що стріляла у тих, хто довів таку багату і прекрасну Україну до злиднів.

Гастролі лучан почалися 14 січня з спектаклів у селах Лідзбарка Вармінська і Добре Місто, а потім вони відвідали Моронг, Оструду, Стопки, Гурово Ілавецьке, Кентшин, Гіжицько, Круклянки, Бані Мазурські, Решель, Срокові, що в Ольштинському воєводстві. І всюди зали були заповнені, скрізь артистів з України зустрічали гучними аплодисментами і проводжали словами подяки за радість спілкування з мистецтвом, яке представили земляки.

Степан МІГУС,
журналіст.

Ольштин,
Польща.

На любов і смак товариш у Співдружності не всяк

У Москві відбувся перший в історії СНД міжнародний конкурс краси «Міс Співдружність-99». У конкурсі брали участь 36 дівчат із 12 країн СНД. Найкрасивішою, на думку журі, стала конкурсантка з Вірменії Гоар Арутюнян.

Краса нині дорого коштує. Юна Гоар одержала в нагороду 25 тис. доларів, компанія «ЛогоВАЗ» (спонсор конкурсу) презентувала їй машину і величезний телевізор, а виконавчий секретаріат СНД підніс їй безцінний дарунок: прекрасна дочка Вірменії може одержати освіту, за її вибором, у Сорбонні, університеті Берклі або Гарварді. Журі очолював улюбленець усіх народів СНД російський актор Олексій Булдаков, котрий, як відомо, має намір зніматися в наступному фільмі «Особливості російського національного сексу». Він коронував юну переможницю. Конкурс краси відбувався у кіноконцертному залі «Пушкінський». Його спонсори — найвідоміші світові компанії зі сфери шоубізнесу.

Глядачів розважали Крістіна Орбакайте, Володимир Пресняков, Ігор Ніколаєв, Азіза, Валерій Леонтьєв і українська група «Шао-Бао». Сосо Павліашвілі, який виконував чудові грузинські пісні, стверджує, що «як ми жили, так і живемо на зло всім ворогам». Сосо вважає, що «є одна нація — хороші люди».

Накрасивішу дівчину було важко вибрати. Конкурс проходив у три тури. Дівчата демонстрували національні та вечірні костюми, виходили на подіум у спортивному одязі, розважали глядачів танцями. Ведучі конкурсу — відомий актор Леонід Ярмольник і диктор ГРТ Олександра Буратаєва. Україну на конкурсі репрезентували киянки Крістіна Красовська і Марина Трошина, а також одеситка Марія Марченко. Чарівна Крістіна стала «Віце-міс Співдружність-99», однак, на думку багатьох глядачів, Крістіна Красовська була гідна стати і першою, та члени журі від 12 країн СНД — аж ніяк не професіонали в оцінці жіночої краси. Вони представляли дипломатичний корпус — посольства країн СНД у Москві.

Конкурс «Міс Співдружність-99» стане щорічним. Політики, ймовірно, так і не врятують СНД. Цю місію намагалися покласти на тендітні дівочі плечі. «Міс дружба» — таджичка Чаман Кахарова, «Міс посмішка» — азербайджанка Ельнара Ширалієва, «Міс чарівність» — туркменка Дженнет Атаєва, мабуть, набагато більше зробили для дружби народів, які колись входили у єдину державу, ніж десятки і сотні заяв, договорів і угод, підписаних керівниками країн Співдружності.

Але краса — самодостатня. Нею можна насолоджуватися, захоплюватися, вона не має національності, як не мають національності музика і живопис. Звичайно, конкурс «Міс Співдружність-99» був дещо політизований. Та все ж, як заявив член журі з Молдови співак Йон Суручану, «з красою наші народи крокуватимуть у XXI столітті».

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

Можливості для розширення співробітництва між Болгарією і Україною є

Сповідь неабиякої боягузки, яка не любить давати інтерв'ю

Чемпіонка світу і Олімпійських ігор, світова рекордсменка у потрійному стрибку Інесса Кравець отримує капітанські погони Прикордонних військ України.

Погодьтеся, у нинішньому спортивному світі, що змушує своїх «мешканців» невпинно мандрувати світами, стати космополітом набагато простіше, аніж зберегти в собі патріотичні почуття. І все-таки більшість українських спортсменів у хвилини своїх тріумфів не забувають зазначити, що їхня перемога — то перемога і всієї нашої країни. Уславлена легкоатлетка, чемпіонка світу і олімпійських ігор, світова рекордсменка у потрійному стрибку Інесса Кравець також вважає, що «в ріднім краю навіть дим солодкий і коханий».

У змаганнях двох останніх сезонів Кравець участі не брала через травму. Але після операції, котру їй зроблено у квітні минулого року у Фінляндії, вона сповнена рішучості знову повернутися до сектора для стрибків. Матимемо надію ще не раз почути ім'я цієї спортсменки з легкоатлетичних арен світу...

«Тато, мама, я — спортивна сім'я»

— Почнемо з «найголовнішого» запитання. Інессою вас назвали випадково чи на честь визначної революціонерки й соратниці Леніна?

— Атож, саме так у дитинстві татусь порадив відповідати на такі запитання. Та Інесса Арманд тут ні до чого. Просто це ім'я припало батькові до вподоби. Хоча я радше бажаю, щоб мене звали Інною.

— Коли не помиляюся, ви зросли у спортивній родині...

— Навіть дуже спортивній. Мої батьки — обоє тренери: мати — з легкої атлетики, батько — з волейболу. Оскільки тато працював з хлопчиками, мені не залишалося нічого іншого, як стати легкоатлеткою. Як часто трапляється, тренувати мама почала мене не тому, що обов'язково бажала бачити дочку чемпіонкою, а скоріш з необхідності: таким чином я була постійно під її наглядом. Хоча загалом я змалечку відзначалася самостійністю, навіть з дитсадка додому поверталася сама, добре, що був він недалечко.

... Мама мене тренувала до 1987 року, аж поки я переїхала з Дніпропетровська до Києва. З 95-го працюю з Миколою Кушніром.

«Товаришувати з суперницями важко»

— Легка атлетика, якщо не брати до уваги естафетний біг, — вид спорту суто індивідуальний. Звідси напрошується висновок, що «дух дружби» під час змагань над стадіоном не витає...

— У легенди про подруг-суперниць я не вірю. Великий спорт не сприяє зародженню дружніх стосунків. Скоріш навпаки. Приміром, у секторі для стрибків панують не найкращі звичаї. Для позначки початку розбігу кілочок не поставиш, бо обов'язково знайдеться «подруга-суперниця», котра його пересуне. Втім, трапляються й винятки. Одного разу я прилетіла на змагання до Бірмінгема, а мій багаж з усією екіпіровкою загубився в аеропорту. Змагання розпочиналися наступного дня. Я зателефонувала менеджерові, він зв'язався з представництвом фірми «Nike», котра тоді була моїм спонсором, і спортивну форму для мене знайшли. Але спецвзуття для стрибків (нам не підходять шипівки, в яких бігають спринтери) на складі не було. І тоді одна дівчина з Росії позичила мені свої шипівки — мала саме такий розмір ноги. Коли чесно, я вже навіть забула її прізвище — до світової еліти вона не входила. Я стрибала за росіянкою через одну спортсменку. Тож після кожного стрибка ця дівчинка мусила притьмом перевзуватися, щоб я встигла вийти на старт. Якщо не зраджує пам'ять, ті змагання я виграла. Моя рятувальниця була десь позаду. Тепер я думаю: а чи змогла б сама отаке зробити? Скажу відверто, не певна. У нашій справі шипівки — то така сама індивідуальна штука, як, скажімо, пуанти для балерини (адже двох однакових ніг не буває). Але, як бачите, та спортсменка гадала інакше. Загалом, напевне, як і скрізь, у середовищі спортсменів трапляються різні люди: є поганенькі, але є і альтруїсти.

«Кожний капітан мріє стати майором»

— Інно, скажіть, після Атланти у вас іще довго було відчуття, ніби ви вчинили щось велике?

— Ні. Відчуття величезної радості, звичайно, якийсь час не залишало мене. Та в спорті не можна жити спогадами. Взагалі я не належу до людей, які полюбляють копатися в минулому. Навіть свої колишні фото роздивляюся без особливого хвилювання.

— За час перебування у спортивній еліті вам напевне доводилося не раз зустрічатися з першими особами нашої держави. Яке залишилося враження від тих зустрічей?

— З великою повагою ставлюся і до Президента Леоніда Кучми, і до нинішнього прем'єр-міністра. Мені здається, Валерій Павлович Пустовойтенко — то людина, яка всім серцем вболіває за український спорт. У його звичному «Як справи?» завжди відчуваєш щиру зацікавленість нашими проблемами, а не цікавість «для годиться».

— Мені відомо, що ви є військовослужбовкою Прикордонних військ України...

— ... і вже дослужилася до капітана. До спортивної команди прикордонних військ мене включено з 1995 року. Шкода, що не потрапила туди раніше — вже, напевне, була б майором (сміється). Приємно, що високе військове начальство не забуває про нас. Навіть сам командувач Прикордонних військ знаходить час, щоб поспілкуватися зі спортсменами. Щоправда, під час усіх цих заходів я почуваюся не дуже комфортно: чомусь здається, що справжні офіцери до таких, як я, капітанів і лейтенантів ставляться досить іронічно.

— Банально-високомовне запитання. Виступаючи за кордоном, чи відчуваєте себе частинкою народу і країни, котру представляєте?

— Звичайно. Як будь-яка нормальна людина, відчуваю зв'язок із землею, де народилася й живу. Взагалі, попри всілякі кризи, я вірю, що життя в Україні невдовзі неодмінно поліпшиться.

«Відповідати на одні й ті самі запитання нудно»

— Як гадаєте, чи мають олімпійські чемпіони у нас ті почесті, на які заслуговують?

— На жаль, ні. У нашій країні, на відміну від Заходу, навіть немає механізму розкручування спортивних зірок. Там про олімпійських чемпіонів знімають фільми, пишуть книги. Хоча якби до мене завтра прийшли з телебачення з пропозицією зняти про мене фільм, я, либонь, відмовилася б. Бо не дуже вірю у професіоналізм вітчизняної телеіндустрії.

— Отже, розмови про те, що Інесса Кравець не любить давати інтерв'ю, відповідають істині?

— Це не зовсім так. До журналістів я почала ставитися з пересторогою після того, як вийшла низка матеріалів, де повністю було викривлено суть сказаного мною. Тепер я ставлю умову, щоб мені показали матеріал, перш ніж він з'явиться у пресі. Отож проблема зникає сама собою.

Ще мене шокує притаманне багатьом журналістам невігластво з питань, про які вони збираються зі мною говорити. Приміром, одна з ваших колег мене запитала: «А що воно таке взагалі — потрійний стрибок?» Я розумію, їй, можливо, доводиться висвітлювати найрізноманітніші теми, тому все знати про спорт вона не мусить, але можна ж перед зустріччю хоча б зазирнути до спортивної енциклопедії. Також дратує мене те, що, за окремими винятками, всі ставлять однакові запитання: ваш кумир, улюблена страва, плани на майбутнє... Мій тренер уже сміється: ти, каже, для економії часу напиши на аркушику відповіді й роздавай усім кореспондентам.

«Подвиг Робінзона Крузо мене не приваблює»

— Тоді поставлю вам незвичайне запитання. Як ви ставитеся до людей так званих екстремальних професій — каскадерів, альпіністів, полярників?

— З повагою. Я розумію прагнення людини випробувати себе. Але сама стрибнути з парашутом чи вирушити на Північний полюс ніколи б не зважилась. Я страшенна боягузка.

— Дивно. Мені здавалося, всі спортсмени — відважні люди. Адже великий спорт сам по собі екстремальний.

— Так, під час змагань екстремальні ситуації трапляються раз у раз. Але, стрибаючи, я не піддаю своє життя небезпеці. Тому не порівнювала б себе ані з каскадером, ані з альпіністом.

— А на безлюдному острові уявити себе можете?

— Краще не треба. Я там дуже скоро померла б з голоду. Щиро кажучи, не люблю куховарити, навіть коли всі продукти під рукою.

— А як щодо того, щоб смачно попоїсти?

— Оце — залюбки. Хоч я не надто примхлива в їжі. Люблю все, крім хіба що солодощів.

— Отож, непомітно ми перейшли вже до набридлих для вас запитань про улюблені страви, захоплення, тварин...

— Саме тварини нині — моє найбільше захоплення. Вдома у мене живуть двійко кішок-шиншил — Моніка і Тоша. Страшенно люблю ці пухнасті створіння. Під час поїздок дуже сумую за ними. Побоююся, що вони прив'язані до мене значно менше, ніж я до них.

Друга моя пристрасть — книжки. Щоправда, останнім часом переважно читаю детективи. Та цілком можливо, що завтра закортить звернутися до серйозної літератури.

«Здоровий сон як засіб, щоб бути гарною»

— Чи вірите у Бога?

— Глибокої віри в душі не відчуваю. Але й атеїсткою себе не вважаю. Коли припече, то й до церкви піду, свічку поставлю.

— Чи погоджуєтеся з думкою, що у спорті, крім таланту і працелюбства, величезне значення має удача?

— Безперечно. Можна навести безліч прикладів, коли дуже талановиті атлети так і не спромоглися реалізувати себе повною мірою. Втім, удача потрібна у будь-якій справі, не тільки у спорті.

— У вас завжди чудовий вигляд. Чи маєте власний секрет краси?

— Головне — виспатися. Це, звичайно, жарт, та в ньому є частка істини. У спорті з його величезними фізичними і психологічними навантаженнями здоровий сон інколи є чи не єдиним засобом відновити сили. Траплялося, після змагань (надто коли вони були пов'язані з тривалими перельотами) я спала, не прокидаючись, мало не цілу добу.

«Про Сідней не говоритимемо»

— Ваш настрій залежить від зовнішніх чинників, зокрема від погодних умов?

— Загалом вважаю, що «у природы нет плохой погоды». Хоч як це дивно, люблю осінні дощі. Та тільки коли вони йдуть не під час змагань.

— А як сприймаєте відсутність комфорту в побуті?

— Важко. Звичайно, кілька днів у незатишному готельному номері витримаю. Але загалом полюбляю, щоб навколо мене були гарні речі.

— І, либонь, страшенно любите подарунки й сувеніри?

— Одержувати подарунки, гадаю, приємно кожному. Особливо коли дарують близькі й дорогі люди. А щодо сувенірів, то, попри відсутність великої пристрасті до колекціонування, зібрала вже цілий «взвод» іграшок —талісманів різних змагань. Початок колекції поклало Тигреня, привезене з олімпіади в Сеулі.

— Чи не збираєтеся поповнити цю колекцію талісманами ігор в Сіднеї?

— Ой, до 2000 року ще дожити треба. Хоча ідея виступити на четвертій поспіль олімпіаді, звичайно, приваблива. Тим більше, що в Австралії я ще жодного разу не була.

— Ми з вами вже говорили про чинник везіння у спорті. Та везіння, удача — то до певної міри дарунок долі. З тисячі учасників лотереї фортуна обирає щасливчика, з доброго десятка суперкласних атлетів чемпіоном стає один. У зв'язку з цим хочу запитати, чи вважаєте ви себе якоюсь особливою людиною, обраницею долі? Тим більше, що крім неординарної біографії, маєте навіть імення незвичайне...

— Мені здається, кожна людина вважає себе особливою. Просто не всі в тому зізнаються. А обраність кожного з нас полягає вже хоча б у тому, що ми народилися й живемо на Землі. І я вважаю себе особливою саме з тієї причини, що іншої такої Інесси Кравець на світі немає, а не тому, що я чемпіонка й рекордсменка.

Світлана НАКОНЕЧНА.

Дирекція ВАТ «Ковельмолоко»
повідомляє своїх акціонерів, що загальні збори акціонерів відбудуться 24 лютого 1999 року, за адресою: м. Ковель, вул. Міцкевича 10, Народний дім «Просвіта».
Початок зборів о 12 годині.

Порядок денний:
1. Звіт дирекції про результати діяльності ВАТ «Ковельмолоко» за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Звіт спостережної ради.
4. Розподіл прибутку за 1998 рік.
5. Створення дочірніх підприємств.
6. Різне.

Примітки:
1. Початок реєстрації акціонерів з 10 години. Закінчення — о 12 годині.
2. Для участі у зборах необхідно мати:
— документ, що посвідчує особу, а також свідоцтво про народження дітей (якщо вони є акціонерами ВАТ «Ковельмолоко»);
— доручення на право участі у зборах (для представників акціонерів);
— сертифікат акцій.
3. Пропозиції акціонерів щодо порядку денного загальних зборів приймаються не пізніш як за 30 днів до їх скликання.
Довідки за телефонами: 2-10-70, 2-53-48.

Дирекція ВАТ «Ковельмолоко».

ВАТ «Чернівціоблпаливо»
повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться 29.03.99 р. об 11 годині за адресою: м. Чернівці, вул. Шептицького, 29.
Реєстрація акціонерів з 9-00.

Порядок денний:
1. Звіт правління про результати діяльності акціонерного товариства за 1998 р.
2. Затвердження звіту ревізійної комісії про діяльність у 1998 р., а також її висновків по звіту правління.
3. Про розподіл прибутку та затвердження відрахунків на девіденди.
4. Звіт ради акціонерного товариства.
5. Різне.
Довідки за телефоном 2-01-75.

Шановні акціонери АКБ "НАДРА"

Запрошуємо Вас взяти участь в роботі загальних зборів акціонерів АКБ «Надра», які відбудуться 19 березня 1999 року о 15-00 за адресою: м. Київ, вул. Артема,15.
Реєстрація акціонерів з 14-00.

Порядок денний

1. Звіт про результати фінансово-господарської діяльності банку за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії про перевірку фінансово-господарської діяльності банку за 1998 рік.
3. Затвердження розподілу прибутку за результатами фінансово-господарської діяльності банку за 1998 рік.
4. Затвердження основних напрямків діяльності та порядку розподілу прибутку банку на1999 рік.
5. Про перспективи розвитку регіональної мережі банку в 1999 році.
6. Про створення Київського регіонального управління АКБ «Надра» і затвердження положення про нього.
7. Про результати проведення підписки на акції банку п'ятого випуску.
8. Про внесення змін і доповнень до установчих документів банку в зв'язку із зміною юридичної адреси та збільшенням статутного фонду.
9. Різне.

З повагою, Рада банку.

Повідомлення про скликання чергових загальних зборів акціонерів

Запрошуємо Вас взяти участь у чергових загальних зборах акціонерів **ВАТ Птахофабрика «Україна»**, які відбудуться 17 березня 1999 року о 14.00 за адресою: Київська область, м. Васильків, клуб ВАТ Птахофабрика «Україна».
Телефони для довідок: (271) 5-20-68, 5-20-74.
Реєстрація проводитиметься в тому ж приміщенні з 10-ї до 13-ї години.

Порядок денний:
1. Звіт правління про підсумки фінансово-господарської діяльності ВАТ за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії та головного бухгалтера.
3. Внесення змін до окремих положень, які регулюють діяльність ВАТ.
4. Приведення форми випуску цінних паперів у відповідність до чинного законодавства.
5. Інші питання діяльності ВАТ.

При собі мати документ, що посвідчує особу (паспорт чи ін.).
У випадку, коли Ви не зможете бути присутні на зборах, просимо Вас у нотаріуса, у сільській раді, у правлінні АТ або іншим встановленим законом способом завірити доручення на особу, яка представлятиме Вас на зборах.

Правління ВАТ.

До уваги акціонерів ВАТ «Дубнонафтопродукт».
Загальні збори акціонерів відбудуться 24 березня 1999 року о 14.00 за адресою: м. Дубно, вул. Страклівська, 18 а.
Реєстрація акціонерів здійснюється з 12.00 за місцем проведення зборів згідно з документами, які посвідчують особу акціонера чи його представника.

Порядок денний:
1. Звіт дирекції про фінансово-господарську діяльність товариства за 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження внутрішніх нормативних документів товариства.
Довідки за телефонами: (03656) 4-16-97, 3-10-43.

Дирекція товариства.

Відкрите акціонерне товариство «Дніпрокульттовари»
повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 18.03.1999 р., за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Будівельників, 25. Початок зборів о 14-й годині.

Порядок денний:
1. Звіт голови правління про підсумки фінансово-господарської діяльності за 1998 рік. Перспективи товариства на 1999 рік.
2. Звіт та висновки ревізійної комісії.
3. Затвердження балансу товариства за 1998 рік.
4. Вибір та затвердження форми випуску цінних паперів.
5. Затвердження договору з незалежним реєстратором.
6. Зміни у складі ревізійної комісії.
7. Різне.

Реєстрація учасників з 13.00 до 13.45. Всі акціонери повинні мати при собі тимчасовий сертифікат акцій або документ, що посвідчує особу.
Довідки за телефонами: (8-0562) 45-40-21, 70-14-09.

12 марта 1999 года в 14.00 состоится собрание акционеров **ОАО «Полимет»** по адресу: г. Белгород-Днестровский, ул. Кишиневская, 227.

Повестка дня:
1. Отчет о финансово-хозяйственной деятельности за 1998 год.
2. Довыборы членов правления.
3. Разное.

Регистрация акционеров с 12.00, **телефон (04849) 3-31-60, тел(факс) 3-57-49.**

Правление ОАО «Полимет».

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44в) за заявою Державної податкової інспекції у Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 15/536 про визнання ПВКП «Данвас» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, Севастопольська, 18; р/р 26006739 в 4 філії АППБ «Аваль» МФО 322871).
Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд м. Києва (Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) за заявою Державної податкової інспекції у Дарницькому районі Києва порушив справу № 15/537 про визнання ТОВ «Уран» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, Тростянецька, 58-а; р/р 100467350 в КФС «Експобанк», МФО 322204).
Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

До уваги акціонерів ВАТ «Хліб»
16 березня 1999 року о 10.00 в актовому залі ВАТ «Хліб» (м. Луцьк, вул. Підгаєцька, 13-б) відбудуться позачергові збори акціонерів.

Порядок денний:
1. Звіт директора ВАТ «Хліб» за 1998 рік.
2. Обрання керівних органів.
3. Затвердження установчих документів та змін до діючих.

Дирекція ВАТ «Хліб»

В производстве арбитражного суда по Одесской области находится дело № 7380/26 по иску СП «Гефест Ко» ООО (г. Одесса) о признании Березовского ГорПО банкротом (пгт Березовка Одесской области). Физических и юридических лиц, имеющих имущественные требования к вышеуказанной организации, просим обратиться в арбитражный суд по Одесской области с соответствующими заявлениями в течение одного месяца с момента опубликования настоящего объявления.

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-в) за заявою Державної податкової інспекції у Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 15/534 про визнання МПП «Марс» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, вул. Російська, 47; р/р 3468446 в Дарницькому відділенні Укрсоцбанку).
Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Рішенням арбітражного суду м. Києва № 15/481 визнано недійсним статут колективного підприємства «Фундація розвитку та реконструкції міст України» зі скасуванням державної реєстрації підприємства. Фінансово-господарську діяльність підприємства припинено.
Ліквідацію підприємства проводить ліквідаційна комісія, затверджена Подільською районною у м. Києві державною адміністрацією.

Ліквідаційна комісія.

Свидетельство № 25681642 о регистрации плательщика НДС, выданное 24.09.97 г. ИНН № 143144518171 завода «Импульс», считать недействительным.

Арбитражный суд Днепропетровской области (320600, г. Днепропетровск, ул. Куйбышева, 1А) возбудил дело № Б14-270 о признании банкротом малого частного предприятия фирмы «Радикал» (323000, г. Павлоград, Днепропетровской обл., ул. Шевченко, 128, р/с 26005000410101 в АППБ «Аваль» г. Павлограда, МФО 306726, код 23370521).
Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражним судом Тернопільської області (282001, м. Тернопіль, вул. Кн. Острозького, 14а) порушено справу № 153Б-2 про банкрутство Кременецького ТОВ «Торговий Дім» (м. Кременець, вул. С. Петлюри, 44, р/р 2600130011156 в УСБ м. Кременця, МФО 338385; код 14040428).
Вимоги кредиторів і заяви санаторів приймають згідно з Законом України «Про банкрутство».

До уваги акціонерів ВАТ «Готельний комплекс «Либідь»
Згідно з рішенням спостережної ради та правління товариства загальні збори акціонерів ВАТ «Готельний комплекс «Либідь» відбудуться 16 березня 1999 року об 11-й годині у приміщенні готелю «Либідь» за адресою: Україна, 252163, м. Київ, площа Перемоги,1.

Порядок денний зборів:
1. Звіт про фінансово-господарську діяльність ВАТ ГК «Либідь» за 1998 рік та перспективи розвитку готельного комплексу.
2. Розподіл прибутку за звітний 1998 рік.
3. Висновок ревізійної комісії про фінансово-господарську діяльність ВАТ ГК «Либідь» за 1998 рік.
4. Внесення змін та доповнень до статуту підприємства згідно з чинним законодавством.
5. Дообрання членів спостережної ради та ревізійної комісії.

Реєстрація акціонерів відбудеться 15 березня з 9-ї до 18-ї години.
Довідки за телефоном: 274-42-61.

Арбітражний суд Хмельницької області (280000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушив справу № 8/312-Б за заявою агрофірми «Україна» (м. Красилів Хмельницької області) про банкрутство Колективного сільськогосподарського підприємства «Беркут» (281500, Хмельницька область, м. Красилів, вул. Щорса, 90, код 027773371, р/р 26005091014001 у Хмельницькій філії «Укрінбанку», МФО 315397).
Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Астрологічний прогноз
на 1 — 7 лютого

ОВЕН. З цього тижня ви переключитеся на справи суспільні. Смак до життя відчуєте, доклавши зусиль у новій сфері. Це час сюрпризів, щасливих випадковостей, здійснення бажань. У четвер і п'ятницю чекайте приємних новин від дітей та дивовижних зустрічей з коханими.

ТЕЛЕЦЬ. У понеділок, четвер або п'ятницю можете реалізувати плани щодо змін у роботі. Зможете перейти на нову роботу, змінити робоче місце чи хоча б поліпшити умови праці. У жінки може змінитися сімейний статус.

БЛИЗНЯТА. Подією тижня стане несподіване знайомство з іноземцем або людиною з іншого соціального оточення, який принесе вам удачу і відкриє нові можливості. Можливе сильне почуття. Чоловік після розчарування у коханні здатний знову захопитися якоюсь грандіозною ідеєю.

РАК. Зосередитеся на фінансових питаннях —борги, кредити, використання спільних грошей і майна. Можете вийти на людину, яка пообіцяє підтримати вас — і морально, і матеріально. В неділю будете дуже привабливі.

ЛЕВ. Ваші інтереси буде зосереджено на нових стосунках, в яких черпатимете сили. Це гарний період для пошуку потрібних людей. Подружні стосунки набудуть нового забарвлення і нових завдань. Шлюби, угоди і договори краще укладати в понеділок, четвер і п'ятницю.

ДІВА. З вівторка по четвер будьте більш активними, стежте за своєю зовнішністю, манерами і мовою. Якщо незадоволені обстановкою і умовами, значить, готові до змін і можете почати працювати самостійно, без жорсткого графіка.

ТЕРЕЗИ. У вас з'являться надзвичайні можливості, щоб здійснити свої бажання, реалізуватися як творча особистість. Будете радісно стурбовані справами дитини. З новою силою спалахне любовна тема. П'ятниця — особливий і неповторний день не тільки тижня, а й місяця.

СКОРПІОН. Цього тижня швидко завершаться старі клопоти і почнеться новий цикл у роботі. Зосередитеся на сімейних справах і квартирних питаннях. Обов'язково зробіть якесь нововведення у домі або у стосунках з родичами.

СТРІЛЕЦЬ. Якісь плани і зустрічі назавжди відійдуть у минуле і ви опинетеся повністю в новому оточенні. У вас з'являться нові інтереси і заняття, у справах — нові комерційні зв'язки і поїздки. Не припускайтеся тактичних помилок.

КОЗЕРІГ. Можлива несподівана пропозиція щодо ваших особистих якостей, зміни посади і навіть професії. Якщо наважитеся на зовсім нову діяльність, то з'являться нові джерела доходів. Взагалі протягом усього лютого будете орієнтовані на здобування та вкладання грошей.

ВОДОЛІЙ. Будете дуже імпульсивними, жвавими та непередбачуваними. Тепер вам ніхто не потрібен — власні інтереси стоять на першому місці. Завдяки несподіваним випадковостям, отримаєте добрий шанс. Можете опинитися у ситуації, де знадобиться чимало фізичних і душевних сил.

РИБИ. Незвичність вашого становища буде пов'язана з адаптацією до нових умов: переживете і кризу, і відродження. Це хороший стимул та можливість побути на самоті. Для того, щоб мати більшу свободу, доведеться чимось поступитися.

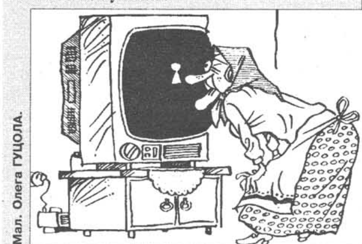

Мал. Олега ГУЦОЛА.

Фото з конверта

Ти служи, а я ростиму...
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.
Київ.

А ще був випадок

Що то за краля?

Одного разу надовго вирушив я у відрядження. Працювали 12 годин на добу практично без вихідних. Замовник робіт про наше харчування не дбав, отже, перебивалися ми консервами та чаєм.

Повернувся додому, радісно переступаю поріг квартири, кидаюся з обіймами до дружини.

А вона подивилася на мене, схудлого і замордованого, та й каже:

— Видно, що часу не гаяв. Яка це краля довела тебе до такого стану?

Сприйняв це як жарт, а невдовзі знову спакував валізу. Цього разу пощастило і з роботою, і з харчуванням. Одне сказати — жив у сестри дружини, але їй про це не повідомляв. Неподалік — дешевий ринок, овочі-фрукти, сало-м'ясо...

Одне слово, став я невпізнанний і важкоохоплюваний.

Повертаюся з відрядження і подумки радію: тепер дружина не дорікатиме, що за кимось безупинно упадав.

Помилився. Благовірна моя не на жарт роздратувалася, побачивши мою пику.

— Яка це тебе так відгодувала? — запитує.

Незабаром знову їхати на заробітки. Голова одним забита: яким повертатися додому?

Микола КУДРЯ.

Київ.

Народний календар

Питає лютий, чи добре взутий, бо прийде марець і вхопить за палець

1 ЛЮТОГО — Макара.
У давнину казали: «Який Макар, такий і товар».
Якщо цього дня погода ясна, то і весна буде красна — рання і тепла.

4 ЛЮТОГО — Тимофія Напівзимника.
Здійметься хурделиця — весь тиждень буде негожий; а якщо опівдні усміхнеться сонце, то закличе в гості ранню весну.

Прикмети лютого

✔ Птахи сідають на верхівки дерев — перед потеплінням.
✔ Голуби воркують — тепло віщують.
✔ Кіт шкрябає підлогу — на вітер і завірюху, дере стіну — на негоду, лежить черевцем догори — на відлигу.
✔ Червоний вогонь у печі — на мороз, білий — на відлигу, а коли жар збивається купками — до тепла.
✔ В лютому дерева вкриваються інеєм — на щедрий медовий взяток.

Яка буде погода у 1999 році?

Волинський журналіст Володимир Лис, який вже багато років, застосовуючи народні методи спостереження за погодою, прогнозує її у 1999 році такою.

Помірно тепла зима, рання і тепла весна, за винятком її кінця, відносно тепле, переважно сухе, хоч і з прохолодними періодами, літо. Щодо осені, то більш сухими, ніж мокрими, мають бути вересень і жовтень і дощовим — листопад. Не по-зимовому теплий останній місяць року грудень. Лютий має розпочатися помірно холодною зимовою погодою. Заметілі почнуться 3 — 4 лютого і можуть перейти у мокрий сніг з дощем. Все це супроводжуватиметься дошкульними вітрами. Плюсова, але похмура погода має тривати до кінця другої декади. А ось у третій — похолодання, востаннє погрозиться морозами зима. У березні, десь із числа п'ятого, почнеться потепління і поступово прийде справжня весна, із сонцем і плюсовою температурою за 10 градусів. Дощі ймовірні лише 15 — 17 березня. А от після 20-го, ближче до 25 числа, може здатися, що повертається зима. Теплим і сонячним має бути і цьогорічний Великдень. Після Великодня, числа з 15-го, зарядять дощі і триватимуть приблизно до 23 — 24 квітня. Зате наприкінці другого весняного місяця очікується тепло.

Луцьк.

Усміхніться!

Яке йшло, таке й здибало

Повертається з новорічної вечірки добряче напідпитку громадянин, йому назустріч лізе такий же.

— П-п-прошу пардону, — каже один, — ви не скажете, що з-з-зараз надворі — ніч чи день?

— Н-не знаю, голубе, не знаю. Я н-не тутешній.

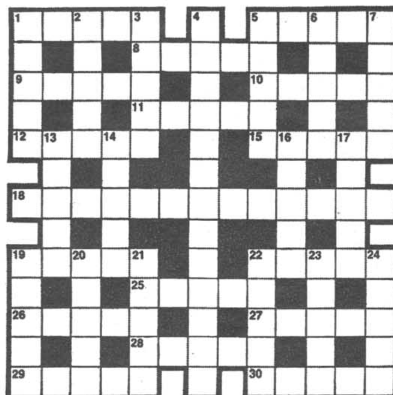
Надіслала Олена ЧУХНЮК.

Березівка Бершадського району Вінницької області.

КРОСВОРД

По горизонталі: 1. Легендарна українська дівчина-пісневториця. 5. Музичний інструмент. 8. М'який метал. 9. Містечко на Поліссі, де більшовики розстріляли 359 воїнів УНР. 10. Французька письменниця. 11. Багата йодом морська трава. 12. Накладні шкіряні халяви. 15. Кільцеподібна зброя, гостра зсередини. 18. Машина на електротязі. 19. Страва з сушених фруктів та ягід. 22. Зображення святого. 25. Вуглеводень, що застосовується для стійкості пального проти детонації. 26. Найбільший супутник Сатурна. 27. Англійський мореплавець, який здійснив друге — після Магеллана — кругосвітнє плавання. 28. Група кораблів, виставлених для спостереження. 29. Автор повісті «Моя Минківка». 30. Річка в Закавказзі.

По вертикалі: 1. Сніговий баран. 2. Тонкий гнучкий прутик. 3. Королівська династія в Англії. 4. Ідеологія так званого світового громадянства. 5. Батько Лесі Українки. 6. Дівоче прізвище матері В. Леніна. 7. Річка в Криму. 13. Документ, розповсюджений до відома. 14. Діючий вулкан в Ісландії. 16. Узбецький письменник, автор роману «Навої». 17. Згорток чогось. 19. Ім'я українського народного героя Кармелюка. 20. Бог у стародавніх германців. 21. Закруглений шрифт. 22. Цар богів у ведичній релігії. 23. Лікарська трава, що росте на деревах. 24. Український історик.

Відповіді до кросворда, надрукованого 23 січня

1. Франко. 2. Ерхард. 3. Тіціан. 4. Біанка. 5. Фундук. 6. Суліко. 7. Бойчук. 8. Лондон. 9. Колчан. 10. Кончак. 11. Мертке. 12. Шевчук. 13. Малуша. 14. Каштан. 15. Стохід. 16. Струве. 17. Іршава. 18. Арахна.

Редактор номера Олександр БІЛИК.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 204926.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311017.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами —441-89-34, 441-89-44; телефакс —449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com